

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES: PASSEIG DE GRÀCIA, 24. BAIXOS.—TELÈF. 1451-A. BARCELONA, dimarts, 6 de desembre de 1922. TALLERS D'IMPRESSA: CARRER DE BARCELONA, 11 i 13.—TELÈF. 1916

EDITORIAL

L'alarma dels enemics

Cada dia arriben a la nostra Redacció notícies que ens parlen de noves manifestacions de l'ofensiva antiscandinava, estesa en un front únic des de l'extrema esquerra sindicalista a l'extrema dreta eclesiàstica. Tot fa pensar que no es tracta d'una simple coincidència. Tenim motius per a creure que en certes esferes s'ha produït un moviment d'alarma, degut al qual han estat donats ordres en el sentit de reprimir, ofegar o almenys contrariar el nostre moviment nacional, sobretot entre les generacions joves.

Aquestes ordres—que en alguns casos prenen la forma d'insinuació—expliquen els actes d'hostilitat a la llengua catalana que s'han realitzat en algunes diòcesis de Catalunya i les instruccions en sentit espanyolista que ha donat als col·legis de l'Escola Pia el general dels Escolapis, qui havia manifestat anteriorment una certa tendència catalanesca. Per seguretat de la iniciativa de la circular no ha sortit pas del pare.

Caldrà que els pares catalans es preocupin de l'aspecte escolar de l'ofensiva que està descabellant-se. Eren els Escolapis els qui, en l'ensenyament congregacionista, mostraven un major respecte a la llengua i a l'espiritualitat de Catalunya. Entre els religiosos de l'Escola Pia abunden els catalanistes. Tanmateix, sabem de saber que en un dels col·legis que els Escolapis tenen a Barcelona, no solament no s'hi ensenya la gramàtica catalana ni la història de Catalunya, sinó que són severament castigats els alumnes, per tal que no caiguin en el pecat d'estimar la pàtria. En aquest col·legi hi ha oberta una llibreria, anomenada despectivament "la Catalana", on són anotades en sentit desfavorable per als alumnes totes les manifestacions de catalanitat, per ingènues que siguin, que se'ls escapin. Fa més greu el fet que relatem la circumstància d'haver-hi en el col·legi al·ludit un bon nombre de religiosos francesos, que es distingeixen en l'any persecutori. Ens permetem de cridar l'atenció del senyor general de França a Barcelona sobre la conveniència d'aconseguir de subdits de la República dedicats a l'ensenyament dins la nostra terra, que s'abstinguin de pendre actituds hostils a l'ideal català.

Per diverses conductes sabem l'alarma, fins ara gairebé silenciosa, que s'ha creat davant l'impetu vigoria que pren el nacionalisme català. Des del terrible senyor Rocha, que accentua el seu patriotisme d'ex-sergent, fins al bisbe de Vich, doctor Muñoz, els defectes a la nostra causa nacional senten l'angúnia de perills propis. S'anuncia que el cap de la minoria lerrouxista de l'Ajuntament es proposa actuar a tall d'inquisidor espanyolista, mentre que en certes diòcesis del nostre territori s'intenta coaccionar els parròquians de legítim patriotisme de nombrosos clergues. Hi ha intenció de castigar les més nobles manifestacions de catalanitat. En alguns bisbats, com el de Tortosa, això no fóra res de nou. Allí s'ha donat ja el cas d'esser reprès i suspès de missa un jove que pronunciava el llatí, no a la castellana, sinó a la catalana, tal com el Papa té mandat que es faci. Dies enrera consistí en les nostres planes el fet d'haver estat destituïts mesos enrera quatre professors del Seminari de Tortosa que no havien volgut signar un document contrari a l'esperit de catalans.

Es possible que aquestes injustícies siguin mirades amb indiferència? És l'actitud d'invocar el respecte a les autoritats de l'Església per fer passar en silenci el atac rancunios contra aquestes coses terrenals que estíem més els fills de Catalunya? Nosaltres diem ben alt que aquesta interpretació del respecte a les autoritats no és verament cristiana.

El cant bé, potser trobaríem a Madrid el punt d'origen de l'ofensiva. Comença a traspuar en els periòdics de la capital espanyola la mateixa alarma que ací es manifesta en diferents sentors. No fa gaire que el tític col·laborador del "A B C", senyor Salvaterra, remarcava que "España ha dejado crecer con torpeza los nacionalismos comarcanos", i en un altre article on al·ludia veladament "Acció Catalana", deia que Barcelona és la sede actual de los más feroces separatistas.

Els enemics estan alarmanats. Però estan desorientats enemics. Estem plantejant llur ofensiva, cooperen eficaçment a la creixença del nostre ideal. Gràcies, enemics!

EL NACIONALISME FLAMENC

L'actitud dels socialistes

Sembla descabellant-se a la Cambra de Representants de Bèlgica el gran debat—que és una gran batalla—sobre el problema de la Universitat de Gant. La sessió passada hi hagueren les primeres declaracions. I aquestes han estat ben favorables als flamencs, que han crescut d'una manera considerable les possibilitats d'una victòria total de llur tesi.

És interessantíssim el fet que els primers a dir són deguts en gran part a l'actitud adoptada pels socialistes flamencs. Aquests no s'han situat en el terreny pseudo-neutral d'un pretès internacionalisme. No han al·legat que les reivindicacions flamencs són obra de la burgesia. No han oposat el problema obrer al problema patriòtic. No han volgut anar contra la pàtria en nom de la classe. Adoptant un criteri d'estricta justícia s'han decantat des del primer moment en pro de la transformació de la Universitat de Gant en Universitat flamenc.

Cal remarcar, de més a més, que en aquesta qüestió s'ha produït una mena d'aliança entre la dreta catòlica de la Cambra i els socialistes flamencs. Gràcies a la dita aliança s'ha triomfat per ara de l'ofensiva que contra el projecte dels "flamingants" s'han emprès els liberals i els socialistes valons.

Es sabut que la fracció catòlica de la Cambra de Representants de Bèlgica està formada per una gran majoria de flamencs, men-

tre que en el partit liberal els valons abunden. Doncs bé: els socialistes flamencs, fidels a llur criteri de justícia envers al poble de Flandes, no han tingut cap repugnància a constituir de fet una coalició parlamentària amb la dreta contra l'esquerra. Per damunt dels tòpics de partit, ells hi han posat els drets de la llengua flamenc.

Hom podria suposar que els socialistes flamencs, davant el plebiscit de la Universitat de Gant, es decantarien cap a una solució transaccional, i especialment per la fórmula segons la qual seria creada una Universitat flamenca a Anvers sense tocar la Universitat francesa de Gant. Però la veritat és que en aquest punt els socialistes flamencs, amb Huysmans al capdavant, sostenen estrictament la solució per la qual ha de desaparèixer la Universitat francesa per a fer lloc a la Universitat flamenc.

Recomanem als nostres obrers, i especialment als nostres sindicalistes, que es fixin en l'actual debat del Parlament belga. Podria ésser que els arguments dels socialistes flamencs els convenessin, de retruc, del greu marcamet que cometen quan usen en llur documentació i en llur propaganda l'idioma espanyol imposat a Catalunya, convertint així els Sindicats en una oïssa d'espanyolització, tal com les escoles de l'Estat, la del·legació d'Hisenda o el Govern civil.

A. ROVIRA I VIRGILI

Cròniques portugueses

La lluita electoral

Larga ha estat la eridòria a propòsit de l'últim acte electoral. Galia elegir els regidors dels municipis i les juntes generals dels districtes.

La lluita electoral va constituir, en virtut de l'increment que ha pres la causa realista, una autèntica parada de forces polítiques. D'aquesta guisa, alguns conflictes caracteritzaren i subrallaren més nítidament, que la diversitat d'opinió s'ha desenvol·lat, mereix a factors innombrables, als quals no es estranya l'administració incipient i sense finalitat que la República du a terme.

Així s'expressen, com és natural, els monàrquics contra la República, fent-la responsable de les revoltes per ells mateixos comeses. Alguns republicans protesten contra el Govern, i en això els acompanyen els monàrquics, acusant-lo de no haver previst els ayalots. Finalment, alguns republicans atribueixen al Partit Republicà Portuguès (partit democràtic) el seu fracàs electoral.

Les acusacions contra el Govern cauen per falta de base, perquè la força pública sols pogué intervenir a petició de les respectives forces, i perquè fins avui no s'ha demostrat que el Govern deïxés de satisfer cap d'aquestes peticions. D'altra banda, el Codi electoral assenyalava sancions per tots els delictes de què hom parla ara amb insistència, i la imposició d'aquestes sancions pertany al Poder judicial, no podent intervenir el Govern en el seu funcionament, per tal com té absoluta independència.

Per tot això, posant de banda els altres arguments constatables, procurem doncs, per a il·luminar el tot el llegidor, esbrinar les causes veritables, la conseqüència perfecta de les quals, aquí com en les matèries del cos humà, és indispensable i necessària per a una bona actuació posterior. Posem de banda, perquè mereixen consideracions especials i ben desenvol·lades, entre altres factors d'aparent enxanxa dels monàrquics, la inèrcia dels republicans i l'abstencionisme exprés i doctrinari de les masses proletàries.

Precedint d'aquesta faula, ens trobem davant del procés electoral dels monàrquics, a través del qual obtingueren les majories, fet que ha enfortit i alimentat una colla de delictes que ploteixen per la resurrecció dinàmica.

Tant les últimes eleccions parlamentàries com les administratives, han demostrat que els dos anys d'abstenció electoral dels costums electorals, ens al contrari. Complant en els seus rangs amb els més acabats promonàrquics, no han millorat llurs pietats del país, amb la caducitat de l'alta finança, i amb gran part de l'alt comerç, emparats en la lluita electoral poderoses eines coactives.

Així, els senyors de la terra, en la llur gran majoria abstentistes, és a dir, veritables paràsits de l'esforç dels humans que hi viuen afeats, utilitzaren llur propietat com arma de coacció electoral. El mateix van fer tots els senyors monàrquics dels pobles de l'interior, on la llei és desconeguda o aplicada per còmplices que la desvirtuen.

De la mateixa manera, alguns bancs s'enredaren a la lluita, com per exemple la important casa Pó, on una llista de subserpició, amb el fi d'adquirir recursos per a costejar les despeses electorals va atènyer la suma de 180 contos. D'aquesta guisa la coacció va passar tots els límits i el suborn, aduït a Lisboa, alterà les armilles. Notis, però, perquè és l'expressió autèntica de la veritat, que els tumultes que es produïen a la ciutat, prop dels cercles electorals, foren desencadenats gairebé tots, qui per desendreçar el règim, qui per tal de poder multiplicar al seu gust la seva pretesa influència, donant-se com a víctimes portugues.

Del que hom exposa pot concloure's, doncs, que els vells costums electorals dels monàrquics han renaixut enrobustits. D'aquí resulta que la monarquia desfeita en sang i fang, sense autoritat moral que l'enlaira, acabada per una abdicació covarda, és tan lluny de la seva restauració com en 5 d'octubre de 1910, data de la proclamació de la República. La minoria obtinguda, només l'han aconseguida pels mitjans que hem descrit, essent per tant una fracció, així com els ponjaments que l'organ monàrquic fa

DES D'ALEMANYA

La Universitat

Es una cosa que s'ha dit i repetit molt que a Alemanya no es pot trobar un home de valer, del qual no es pugui preguntar: A quina Universitat explica?

Tot home de valer és, segons això, un universitari, i tota la cultura alemanya té els avantatges i els inconvenients d'esser una cultura universitària. Potser si jo fos alemany demanaria que s'obris sin un poc les finestres; potser si fos alemany votaria per la cultura a base de la tombarella periodística, però com que soc català, i com que al nostre país, per contra, cada cop que es parla d'un home de valer s'ha de preguntar a quina penya es produeix, no puc menys d'admirar i envejar aquesta intensa vida universitària.

La primera cosa que us sobta a la Universitat alemanya és la múltiple manifestació de la vida dels estudiants que en ella es dona. L'ensenyament a base de les lliçons orals dels professors és un element de la vida universitària. Al costat d'això trobareu a cada curs anuncis de reunions d'estudiants per a completar i discutir les lliçons. L'estudiant, altrament, porta dintre la Universitat una intensa vida corporativa. Les parets de la Universitat estan plenes d'anuncis de Corporacions acadèmiques, polítiques, dels matissos més diversos, esportives, etc. La Universitat cerca habilitacions pels estudiants forasters. La representació dels estudiants, demés, té instituida una mena de Borsa del Treball per als estudiants.

Tot això fa que l'estudiant visqui totalment dintre de la Universitat. Això contrasta fortament amb el nostre país, on l'estudiant es posa en contacte amb la Universitat únicament en l'aspecte, l'estudiant va a escoltar les lliçons i prou. Tots els altres aspectes de la seva vida, tots els desitjos impulsos resten sense contacte amb la Universitat. Fins gairebé sempre la seva cultura professional la adquireix al marge de la Universitat. Així fa que tots nosaltres tinguem aquesta mena de cultura, composta dels elements més divergents amb els huit més imperdonables. No és que l'estudiant alemany s'aliementi totalment de ço que els professors li expliquen; és que la Universitat és el lloc de referència de tota l'activitat de l'estudiant.

I ell, així, d'acord o en contra del que a les Universitats se li explica, es forma universitàriament. És així com totes les publicacions alemanyes van amb aquest magnífic colorat universitari que a Catalunya cap llure no pot tenir.

Jo crec que la cosa que fa que l'estudiant del nostre país eviti tot contacte amb la Universitat i tots els mals que d'això es deriven, és que tota la Universitat està plena d'un ambient de desconfiança i de menyspreu.

Desconfiança pel claustre i pels professors individualment que veuen fixats fins al darrer detall els ensenyaments universitaris; desconfiança, sobre tot, pels estudiants, als quals és imposat el control més detallat; matèries a estudiar, ordre d'estudi, verificació dels coneixements adquirits per mitjà d'una vintena d'exàmens, etc. Conseqüència d'això, el menyspreu mutua: no crec que hi hagi al món un exemple de menyspreu més gros que el que els professors espanyols manifesten pels llurs deixebles, si exceptuem el que els deixebles manifesten pels llurs professors.

Ben diferent d'aquella confiança que exigia Fichte en els universitaris i entre els universitaris, que es tradueix en una ampla llibertat acadèmica com la que avui existeix a Alemanya!

Es ben sabut que ací, la Universitat és plenament autònoma i al seu torn l'estudiant és lliure absolutament de disposar els seus estudis, sense altre control que l'examen final, no més enutjós que un examen qualsevol dels nostres.

Quan jo miro ací i veig que un article de periòdic tot un dia i penso en què al nostre país la Universitat, que no és directament un idiota, és sovint un simple periodista, em descoratjo profundament. A Catalunya, un llure com,

a la República són la confirmació d'un vell postulat:

—Les democràcies són els règims polítics en què la plebs s'a-risocratitza i l'aristocràcia s'a-plebeja.

HUMBERTO PELAGIO

per exemple, la Història de Catalunya, dels senyors Valls i Tàberner i Soldevila, llibre elemental, però sostingut amb un to de veritable "Gelehrte", és un llibre inapreciable perquè té qualitats corrents potser al món, però a casa nostra raríssimes.

Llegiu, en canvi, un article polític de Gerg Bernhard o de Teodor Wolf o de Maximilian Harden, i per dessota d'un tema circumstancial i a voltes fútil, hi trobareu sempre els rastres d'una formació universitària seriosa.

Es trist que hágim de constatar aquesta inferioritat justament en un moment en què la Universitat alemanya no a través d'un període brillant. La crisi econòmica no solament ha prolongat fins avui l'isolament de la ciència alemanya, que s'inicià en 1917, sinó que ha destruït una part de l'espiritualitat i del desinterès amb què es conservaven ací les ciències pures. Altrament el nivell mig de l'estudiant de post-guerra, és, segons totes les opinions, molt inferior al d'abans de la guerra.

Es ben desagradable que la suspensió del decret d'Autonomia universitària a Espanya hagi destruït una esperança de millorament.

JOAN CREIXELL
Berlín, novembre.

LA POLITICA

DE L'APLEC DE BERGA

Havem vist un exemplar del manifest repartit a Berga convocant el miting del dia 3. És una bella al·locució, amada de fe patriòtica.

A les notes amb què ressenyarem l'aplec cal afegir que els representants d'Acció Catalana form saluts, en passar per Puiggròs, per una colla nombrosa d'infants dels Penells i de joves nacionalistes, a més a més dels senyors alcalde i rector de la vila.

Cal també consignar que entre les personalitats assistents al miting hi havia els escriptors Alfons Maseras i Cristòfol de Domènech.

LA PREMSA CUBANA

Un amic ens ha posat a les mans un número de l'important diari de Santiago de Cuba "La Independencia", en el qual apareix reservada amb dues planes de text i amb amplíssims títols l'Assemblea celebrada pels catalans de Cuba en aquella ciutat i la continuïtat de la "Federació d'Entitats Nacionalistes Catalanes de Cuba". La ressenya va acompanyada de feroces paraules d'adhesió a la nostra causa.

D'altra banda cubans dediquen així mateix gran atenció al moviment nacional català. Cal agrair cordialment aquestes mostres de simpatia sincera que ens vénen de la llure República de Cuba.

Full de dietari

Coure estranger

Al començament de la guerra—que n'és de lluny!—varen patir una invasió de gent i de moneda estrangera. Precisament. La gent que venia era, en sa major part, gent que fugia de les incomoditats i privacions que regnaven a llurs països a causa del conflicte. La moneda que ens envia era, generalment, moneda de coure, peces franceses de dos sous, peces angleses d'un penic, peces alemanyes de deu phenigs, peces argentines de dos centaus...

Hom comprovava el fenomen humà a tot arreu: als carrers, a les botigues, als despatxos. Hom comprovava el fenomen crematístic als tramvies, especialment. Quantes vegades havíem vist un cobrador que rebutjava una moneda estrangera! Nosaltres mateixos, quantes vegades havíem hagut d'embutxacar-ne una amb una lleu rubor perceptible!

Aquesta lluita contra els centims d'un enemic foraster—no volem dir que els que circulen tranquil·lament siguin d'un es-cuny gaire nostre—va durar mesos i mesos. Però va venir un dia que la lluita cessà d'una manera gairebé sobtada. Els que rebutjaven el coure estranger se n'havien cansats. Penics, sous, phenigs, centaus circulaven sense obstacle a través de totes les mans públiques i privades. El volum del coure importat era tan fort que va rompre totes les resistències. Avui sembla que les dites monedes s'hagin naturalitzat. Ningú no s'adona de llur existència.

Em fa fecte que d'aquest exemple fóra fàcil deribar-ne una moralitat molt trista i desconsoladora. Gosaria dir que l'èxit d'aquestes monedes ens vengué el mecanisme de moltes fallides col·lectives. Si en una cosa que la gent mira amb tant de compte i de reuel com la moneda la simple multiplicació i la sola persistència d'un atac ha aconseguit victòria, de quin atac podrem reftar-nos? Estic molt alarmat.

CARLES SOLDEVILA

El triomf de la nacionalitat irlandesa

El Rei d'Anglaterra ratifica la Constitució irlandesa

Londres, 5.—La Cambra dels Lords ha aprovat en tercera lectura el projecte de llei homologant la Constitució de l'Estat Lliure d'Irlanda.—Havas.

Londres, 5.—El rei ha sancionat en la forma acostumada les lleis que ratifiquen la Constitució d'Irlanda.—Havas.

MR. HEALY, GOVERNADOR GENERAL D'IRLANDA

Londres, 5.—Ha estat nomenat governador general de l'Estat Lliure d'Irlanda Mr. Healy.—Havas.

L'Agència Havas no ens dona més que el nom del primer governador general de l'Estat Lliure, i d'aquest nom hi ha tres germans: Maurice, Thomas, Josep i Timothy Michael.

Els dos primers procuradors a Cork i Dublin, respectivament, i el tercer, membre del Parlament dels Consells del rei i de la reina, creiem que és el nomenat.

Timothy Michael Healy, nacionalista, membre del Parlament pel N. E. de Cork, des de 1911, nasqué l'any 1855. Entrà a la carrera de lleis l'any 1881; en el Consell de la reina, l'any 1890; intendent del Real Patrimoni, l'any 1905; membre del Consell Reial el 1910; membre del Parlament per Wexford, Monaghan, S. de Londonderry, N. de Longford, North Louth i, finalment, pel N. E. de Cork, de 1910 a 1917. És autor de diverses obres, entre elles "Una paràvia per Irlanda", "Lleialtat més enllà de l'assassinat", i "Perquè Irlanda no és lliure". (N. de la R.)

ELS PREPARATIS PER A L'E-VACUACIO TOTAL ANGLESA L'UNICA BANDERA NACIONAL

Dublin, 5.—S'han pres disposicions per l'evacuació d'Irlanda per les tropes angleses.

L'evacuació durarà unes dues setmanes.

La guarnició d'Irlanda serà solament composta per tropes irlandeses.

La bandera anglesa no podrà ésser hissada com a bandera nacional.—Radio.

UN SAGNANT COMBAT

Cork, 5.—Així hi hagueren un sagrant combat entre rebels i regulars.

Aquests utilitzaren un avió de bombardeig, amb el qual dispersaren els rebels, infligint-los severes pèrdues.—Havas.

Converses filosòfiques

XXIV

"Qui riurà, una bufetada haurà".

Fixem-nos bé: qui riurà. Quin català, en traduir "El soci que deje de satisfacer...", pensará a canviar el present subjuntiu pel futur d'indicatiu i traduirà deje, no per deixi, sinó per deixarà? O el que és pitjor: Quin català no escriu ja més aviat deixi que deixarà en una frase com aquesta?

Quan, revistant la traducció catalana d'alguns estatuts, havem fet correccions, com la de substituir deixarà a un deixi, traducció d'un deje, ens ha estat objectat més d'un cop: Deixarà no està bé perquè no es tracta d'un fet segur sinó tan solament problemàtic. Però és que quan diem qui riurà ens referim a un fet que s'esdevindrà segurament?

Hem ací, d'altra banda, un inconvenient de l'ús sistemàtic del subjuntiu en lloc del futur en frases com les citades. "Els que treballarem serem recompensats" substituint treballarem (futur d'indicatiu) per treballlem (present de subjuntiu), es converteix en "Els que treballlem serem recompensats". Però aquesta frase té ja una altra significació (quix que treballarem és també una forma de present d'indicatiu): "Els que treballlem ara" (fet present), ben distinta de "Els que treballarem..." (fet futur, segur o problemàtic).

P. FABRA

GASETA LOCAL

ulna reproductiva clàssica per
àl·lògs, màfons, etc. En dues ho-
\$ 8.000 reproductora prescindint
i a preu molt més econòmic.
ETRON, Plaça Catalunya, 17

Diputació Provincial

Primer període - Segona sessió

A les cinc de la tarda, el president senyor Vallès i Pujals declarà oberta la sessió, que és la segona del primer període.

Tot seguit fou llegida l'acta de la darrera sessió, essent aprovada.

Neorològica

El president fa remarcar que des de la darrera sessió, ha ocorregut la mort del diputat per Mataró-Arenys, En Joan Camparubí, i demana que la Corporació faci constar en acta el seu sentiment per la mort d'aquell company. S'acorda així.

A petició del President s'acorda també fer constar en acta el sentiment de la Corporació per la mort dels ex diputats senyors Marian Batlles i Bertran de Lys i J. Ferrer i Vidal.

Finalment, el president demana també es faci constar en acta el sentiment de la Diputació per la catàstrofe esdevinguda al Port d'aquesta ciutat el dia 26 del passat mes, acordant-se així.

Comunicació d'agraïment

Es llegida una comunicació en català de la Diputació de València, salutant la de Barcelona i agraint-li les atencions tingudes al diputat doctor Moliner, en la visita que feu no hi ha guaire temps, a aquesta ciutat.

Preses i preguntes

Una protesta

El senyor Marqués demana que la Diputació protesti del contingut de la fulla oficial publicada pel Govern el dilluns següent al dia de la catàstrofe del Port de Barcelona, en la qual, després de donar compte del que passava al Marroc, deia "que a la resta de la Nació no havia passat res d'importància", essent així que a Barcelona hi havien hagut deu víctimes i que el ministre es trobava a la nostra capital.

La Diputació acordà dirigir al Govern la protesta proposada pel senyor Marqués.

ORDRE DEL DIA

Les denúncies contra els mossos d'esquadra de La Granada

Es dona compte del dictamen formulat per la Comissió d'interessos generals respecte a les denúncies formulades pel senyor Guanyabens contra el sub-caporal dels mossos d'esquadra de La Granada. El dictamen diu, segons els tècnics de la Diputació, que aquesta no pot entendre en les denúncies fetes contra els mossos d'esquadra.

El senyor Guanyabens protes-

ta del dictamen i fa una relació de l'allada dels fets, demanant que es depurin responsabilitats.

El senyor de Riba, president de la Comissió, li contesta dient que quan va constituir-se la Comissió d'Interessos generals, la proposició de referència es trobava ja damunt la taula i demana s'ajorni la discussió d'aquest assumpte.

El senyor Giró intervé en el debat corroborant el que es diu al dictamen que la Diputació no té dret d'intervenir en les denúncies formulades contra els mossos d'esquadra i que l'única missió que té aquesta Corporació és pagar els mossos.

Rectifiquen diferents vegades el senyors de Riba i Guanyabens, i finalment se suspèn el debat, mitjançant els acords que per a la propera sessió la Comissió corresponent portarà un dictamen formulat pels tècnics.

Altres assumptes

Són ratificats diferents assumptes acordats per la Comissió provincial, la majoria d'ells sense importància, essent, però, objecte de discussió un, en el qual es proposa el nomenament d'alguns sots-caporals per al cos de mossos d'esquadra.

El senyor Vidal de Llobatera fa remarcar que per a cobrir unes places similars per a l'exèrcit, s'ha procedit amb gran rapidesa a l'ensenyament dels mossos d'esquadra estan encara per resoldre i pregunta al president de la Comissió a què és debut això.

Intervé en la discussió el senyor Marqués, i el senyor de Riba, per la Comissió, ho explica dient que el resoldre aquelles places per a l'exèrcit representa una despesa insignificant per a la Diputació, mentre que el fer els nomenaments de sub-caporals dels mossos d'esquadra representa haver de crear noves places de mossos per a cobrir les vacants que deixin els que ascendixin i, en conseqüència, crear unes despeses que no estan aprovades al Pressupost. Després de curt debat, és ratificat l'acord.

Se suspèn la sessió per uns cinc minuts, perquè els diputats es posin d'acord sobre el nomenament dels que han de formar part de la Comissió Mixta.

Al cap de cinc minuts es repren i es passa a votació secreta, resultant elegits els senyors En Manuel Puigrefegut i En Jaume de Riba, en propietat, i com a suplents, els senyors En Josep Colomer i En Joan Giró.

No havent-hi més assumptes per a tractar, el president aixeca la sessió a les sis de la tarda.

jutjat de la Barceloneta com a presumpte autor de l'assalt i robatori de la caixa amb 149,000 pessetes que portava el tron obrer al dipòsit de màquines del Poble Nou el dia 1 de setembre propassat.

Segons sembla, Antoni Jiménez segueix negant que s'anomeni al·l, afirmant que el seu veritable nom és el de Juli Garcia Cantó. Però la comprovació pels funcionaris dels gabinets antropomètrics de la Presó cel·lular i de la "Jefatura" de policia, de les fotografies d'ambdós subjectes, trametes per la Direcció general de Seguretat han evidenciat que tots dos són el mateix subjecte, o sia el Jiménez.

El fiscal de S. M., senyor Medina, que ha estat estudiant el sumari durant aquests dies, ha ordenat al jutjat que s'ampliï la indagació al Jiménez, i que es facin alguns aclariments i reconeixements en roda de presos.

El jutge, senyor Ripoll Salvadores, ha dirigit un ofici a la "Jefatura" de policia, interessant que es practiquin registres

als domiciliis de determinats subjectes, als quals se suposa complicats en el robatori de referència.

Marcel·lí Silva, que està processat i preia per aquesta causa, ha prestat nova declaració, en la qual, rectificant les anteriors, ha dit, segons sembla, que les acusacions fetes en elles contra els seus companys no són verídiques, i que si les féu fou coaccionat per les amenaces i mals tractes de què el féu objecte la policia.

El jutjat ha citat, perquè ampliï la seva declaració, el pagador de la Companyia de M. S. A., senyor Lacambra, que guardava la caixa amb els diners el dia que fou robada.

ELS PATRONS BARBERS

Es convoca a una assemblea general extraordinària als patrons barbers pertanyents a la tercera categoria de dintre i dels afores de Barcelona. L'acte tindrà lloc demà, dia 7, a les deu de la vetlla, al local del carrer de Tallers, número 22.

ESPORTS

FUTBOL

Dels vinents partits internacionals

El "Pforchheim"

Avui, en l'express de França arriben els jugadors que componen l'equip alemany que amb tant d'interès es esperat pels nostres entusiastes. L'equip que el representarà serà el següent, segons anunciarem en una edició anterior:

Portel: Kaempff.
Defensa, dreta a esquerra: Maier i Koller.
Mitjos: Melcher, Mueller, Wetzel.

Davanters: Kress, Weissenbacher, Hoffmann, Hipp i Forrell.
Gom és sabut, figuren en aquest team sis jugadors internacionals.

El "Magyar", de Budapest

En el recent match que han disputat a Budapest els equips d'Austria i Hongria han participat amb bon èxit que proclama la premsa: Kertész H. Molnar i Orth, del M. T. K. de Budapest. Com ja és sabut, aquest Club haurà de visitar el F. C. Barcelona els dies 24 i 26 del mes corrent.

Ve el M. T. K. precedit de gran fama, assolida en els partits internacionals que ha disputat als principals clubs del Centre d'Europa, que és en l'actualitat es practica millor aquesta modalitat de joc de passos curts, que tants èxits ha donat als clubs hongaresos, austriacs i alemanys.

El M. T. K., campió d'Hongria en 1921-22 figura al davant de la classificació en el campionat d'aquest any, portant jugats nou partits, amb sis triomfs i un empat, essent 22 els gols al seu favor i set en contra.

El Barcelona marxa cap a Bilbao

En el ràpid d'avui sortiran cap a Bilbao els següents jugadors del Barcelona, que van a tornar la visita que ens féu darrorenament l'athlétic d'aquesta ciutat: Bruguera, Encarna, Surroca, Torrella, Mallorquí, Samitier, Piana, M. Sagi, Gracia, Alcántara, Sagi i Piñol (aquest darrer de suplent).

Bon viatge i bona sort.

Notes diverses

El Comitè de Vela del Marítim ha assenyalat les dates, per als següents actes:

Per al vinent diumenge, repartiment de premis de les darreres regates nacionals.

Celebrar els dies 17 i 31 les proves per a córrer's la Copa Bosch, donada pel soci don Artur Mas, per als yachts hispànics, cruasse Z.

Fixar per als dies 24, 25 i 26 del corrent per a portar a terme les regates corresponents a la copa donada pel F. C. Barcelona. Reunió de sèries.

Anotar el 14 de gener vinent per a començar el segon any de la Copa Dato (sèrie sis nautics).

El dissabte es va reunir la Junta extraordinària, convocada pel Sindicat de Periodistes Esportius per tal de donar compte de la nova redacció dels seus Estatuts, reformats d'ençà de la Junta de l'any passat, assistint-hi bon nombre de socis.

Es tractaren les noves orientacions iniciades fa temps, discutint-se amplemunt i dins de la major harmonia, els diferents punts de vista, i acordant-se la forma concreta de redacció d'alguns nous articles, els quals, amb el treball ja presentat per la Directiva en fan una obra de conjunt d'una alta valor d'ideal i de concrecions pràctiques que han d'arrodonir l'obra transcendental de propaganda esportiva i de vida social que ha vingut desenvolupant la nostra entitat durant els onze anys de la seva existència.

La setmana entrant es farà la seva Junta general ordinària.

El dissabte tingué lloc la visita col·lectiva de totes les sales d'ar-

Crònica del Municipi

Mocions a la Comissió de Foment

Davant de la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Del senyor Cararach: perquè es destinin 2.000 pessetes a la col·locació de voreres i rigoles al carrer de Colòmbia, i perquè es formulï un pressupost per a la construcció d'un pont damunt del Torrent de Carabassa que uneixi els dos trajectes del carrer de Mary-las; perquè es destinin 2.000 pessetes a la conservació dels afores dels carrers del districte IX, altres 2.000 a l'expansió del carrer d'Andreu Molins entre els de Peris Mencheta i Vendimia, i altres 2.000 a l'expansió del carrer de Sant Bernabé, entre els del Torrent d'En Mariné i Sàlzers.

Dels senyors Santamaría, Mas-sot i Escaló: perquè es destinin 2.000 a la col·locació de rigoles i voreres al carrer del Segle XX, altres 2.000 a l'adquisició de grava per a l'arranjament del camí Font Castellana entre la plaça de Sanllehi i el carrer del Fonógraf; perquè es procedeixi a la substitució dels pals per a la llum pública instal·lats al carrer del Clot per braços sortints fixes a les parets de les cases; perquè es destinin 2.000 pessetes a la col·locació de rigoles i voreres als carrers de Sales i Ferrer, i altres 2.000 per igual objecte al carrer de l'Art fins a l'antiga carretera d'Horta.

Les obres del Metropolità

Ahí va visitar el senyor alcalde una comissió de veïns de les Rambles demanant que les obres a rusa oberta per al Metropolità no comencin, almenys, fins passades les festes de Nadal, per a no dificultar el trànsit per dites vies i no perjudicar llurs interessos, i, demés, que al fer-se les dites obres ho siguin amb les menys molèsties possibles per al veïnat, tenint compte de no privar la visualitat de les botigues.

Subhasta de quioscos

La Comissió d'Hisenda ha acordat proposar a l'Ajuntament que es procedeixi a la subhasta per a l'arrendament, pel termini de deu anys, dels quioscos destinats a la venda de periòdics instal·lats a la Rambla de Santa Mònica davant de la plaça del Teatre, i a la Rambla dels Caputxins davant del carrer de la Unió; i que s'elimini del pla general de quioscos instal·lats a la Rambla de Santa Mònica, davant del carrer del mateix nom, i en conseqüència que en terminar el 16 de gener el temps de l'actual concessió, es procedeixi per la secció facultativa corresponent al seu arrendament.

Comunicacions de condol per la catàstrofe del Port

Per la catàstrofe al Port s'han rebut a l'alcaldia comunicacions de condol dels consolsats de Guatemala i Costa Rica a Barcelona, de les Alcaldies i Ajuntaments de Banes, San d'Urgell i Banyoles, del Somont del districte de Cadaqués, del Centre Aragonès de Barcelona, de la Lliga de Defensa Comercial i Industrial i de la Cambra Oficial de la Indústria.

Subhasta de dos automòbils

El pròxim dia 19 se celebraran a les Cases Consistorials les subhastes per a l'enagenació de dos automòbils, marques Panhard i Dietrich, procedents d'un comís de consums, evaluats en 1.000 i 1.500 pessetes, respectivament. Els dits actes tindran lloc a les onze i a dos quarts de dotze del dit dia. Els antecedents i dades de les dites subhastes obren al Negociat municipal d'Ingressos.

Congrés de Folclòria de Milla - Conferència a l'Escola Baixeras

Davant de nombrosa i selecta concurrència, formada principalment per mestres i mestresses oficials i per representacions d'institucions de cultura de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, el senyor N. Emili Miró, cap del Laboratori Psicomètric de l'Institut d'Orientació Professional, va donar-se, a l'Escola Baixeras, l'annunciat conferència sobre "Impressions del III Congrés de Psicotècnia, celebrat a Milla, donant a conèixer detalladament l'organització del Congrés i les qüestions més importants que s'hi tractaren.

Digué que per haver estat organitzat l'esmentat Congrés d'una faisa especial i poc corrent en aquestes actes, es posaren en contacte directe els tècnics de la Psicologia amb altres elements fins avui allunyats d'ells, com són els industrials, els quals poden assolir bons resultats d'aquesta col·laboració.

Després d'esmentar les Memòries que es presentaren i discutiren en la conferència, passa a tractar de la intervenció en la mateixa de l'Institut d'Orientació Professional, manifestant que tal vegada el principal mètode d'aver-se presentat, fou per a definir clarament que el problema de

l'orientació professional no és exclusivament un problema de psicòlegs.

Digué que entre les dues tendències completament oposades, dels psicòlegs, els teoritzants i els experimentadors, el nostre Institut representa el pas o pont entre les dues tendències, donat el seu funcionament d'orientació.

Parlà de les diverses seccions econòmica, social, pedagògica, mèdica, psicològica i tècnica, en què es dividiran les conferències successives, l'organització de les quals s'acordà, a proposta de l'Institut d'Orientació Professional de Barcelona.

Explicà la intervenció en el Congrés de l'Institut d'Orientació Professional, intervenció que merecéu el més fàuquier èxit. Es presentaren resultats assolits per mitjà dels qüestionaris formulats per l'esmentada Institució i tramesos a les famílies i patrons dels aprenents orientats i el sens fi de respostes aconseguides que comprovaren l'èxit del Consell d'Orientació.

Donà coneixement també d'altres classes de qüestionaris que està preparant l'Institut per a la selecció dels estudiants en ingressar a la Universitat, qual gestió ve fent-se ja en algunes Universitats americanes.

Acabà el doctor Mira la seva interessantíssima dissertació remarcant que rellevantes personalitats del Magisteri italià i dels centres de cultura superior, restaren admirats dels resultats que obté l'Institut d'Orientació Professional, i que és evident la creació a Itàlia i altres indrets, d'institucions anàlogues a l'esmentada, a la qual s'han demanat algunes dades. El conferenciant se'n congratulà perquè posa en evidència la importància i eficàcia de la tasca que realitza el Institut d'Orientació Professional de Barcelona.

Neorològica

Ahí va morir a aquesta ciutat En Tomàs Caballero, regidor de l'Ajuntament de Castelló de la Plana, que es trobava a Barcelona per a fer-se operar.

Per a assistir a l'enterrament vingueren els senyors Manuel Vilator, llinat d'alcalde de Castelló; En Josep Pascual, síndic, i En Vicens Pilar, regidor.

L'enterrament va celebrar-se ahir a la tarda, assistint-hi, en representació de l'Ajuntament, els porters de vara, i una parella de gala de la guàrdia urbana mudada.

(A. C. S.)

Conferència d'En Rovira i Virgili

El dijous vinent, dia 7, a les deu de la vetlla, tindrà lloc la segona de les conferències que ha organitzat l'Associació Catalana d'Estudiants, per a emprendre una forta campanya per a la catalanització de la Universitat.

Aquesta conferència anirà a càrrec de l'eminent publicista N'Antoni Rovira i Virgili, qui tractarà el tema:

"La imposició de la llengua en l'ensenyament"

(Carrer del Pi, 11)

L'Ateneu Empordanès ha cedit galantment llur sala d'actes per aquest acte, que promet revestir un fort interès.

Noves religioses

Avui: Sant Nicolau de Bari, arquebisbe, i Santa Dionísia, verge. Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Cugat. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa d'avui: Sant Nicolau, arquebisbe, color blanc.

Cort de Maria: Avui: Nostra Dona de Lourdes, a Santa Madrona (Poble Sec).

Adoració Nocturna: Avui: Torn de la Immaculada Concepció.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). Torn del Sant Àngel Custodi i Sant Miquel Arcàngel.

Ahí va sortir cap a Roma el bisbe de Jaca, doctor Frutos Valiente, després d'haver predicat en una festa religiosa del Seminari d'aquesta ciutat.

Ha sortit cap a Granada, on té un seu germà greument malalt, el canonge d'aquesta Catedral, doctor En Jaume Bruguera.

Secció Permanent de Religió i Culte de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona.—El dia de la Puríssima, a les vuit del matí, missa recada de comunió general. Començarà la novena, que seguirà els següents dies, després de la missa de les vuit. És recomana amb molt d'interès l'assistència.

CRONICA SOCIAL

ENTRADA AL TREBALL

Ahí entraren al treball els 22 obrers desbarbadors de la fundició de ferro i acer "Industries Siderúrgiques", de Can Tunis. Van anar a la vaga perquè demanaven un augment de jornal i no els fou concedit. Ara, la gerència de la dita fundició, veient que els seus similars guanyaven un sou superior, els ha concedit l'augment que demanaven, que és de cinquanta centims diaris.

MITING

El diumenge se celebrà un miting sindicalista a Tarragona, al Colisen Municipal. Parlaren els senyors Garcia, Salvador Seguí, Peiró i Buenacasa.

CONFLICTE SOLUCIONAT

La gerència de la S. A. Folch, que es va veure obligada a acomiadar 75 obrers de la secció farinera, per tal d'evitar que restessin sense treball, ha establert tres torns setmanals dels esmentats obrers perquè es dediquin a la neteja de maquinària i del carregament de mercaderies.

CONFERENCIA D'EN PESTANA

El dilluns N'Angel Pestana donà a Manresa, al teatre Nou, una interessant conferència sobre sindicalisme.

El teatre estava ple de gent. El conferenciant fou molt felicitat.

ELS CAMBRERS

L'Associació Professional de Cambrers del Sindicat Lliure convoca a tots els cambrers a la reunió general extraordinària que se celebrarà avui, dia 6, a les quatre de la tarda, al seu estatge social, carrer de Ponent, 6.

ELS LITOGRAFES

Al negociat d'assumptes socials del Govern civil es reuniren ahir una comissió de patrons litògrafs i una d'obrers de "La Solidaritat" per tal de cercar una solució al conflicte que existeix des del juliol a les fàbriques de litografia en Manua.

Els patrons demostraren documentalment la impossibilitat d'augmentar el jornal dels obrers, donada la competència que s'ha de veure en altres països, entre ells França i del que n'ha vingut una onada de comandes.

Els obrers es reuniren ahir passada, per a saber el resultat de la reunió del Govern civil i prendre acords, els quals es comunicaran avui a la Delegació governativa.

D'UNA VAGA FORÇOSA

Varem publicar ahir la nova relació al Govern civil i que procedia del servei de policia de Manresa segons la qual havien quedat en vaga forçosa els obrers de la fàbrica de Jorba i Curió, per haver-li negat l'entrada la Cooperativa Elèctrica de Manresa.

La gerència dels magatzems Jorba d'aquesta ciutat ens ha fet constar que no s'ha realitzat la vaga ni les dues parts contractants s'han divorciat de prendre un acord.

DENUNCIA

Ha estat presentada al jutjat una denúncia contra l'advocat senyor Serrano Batanero perquè en una conferència que donà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular sobre els errors de la justícia va dir que els inductors dels assassinats d'En Lluís, Cerdeño i Jolal, entre altres, eren els generals Martínez Andú i Arlequí.

ELS COTXERS

El dilluns a la nit se celebrà una assemblea de cotxers. Es nomenà la Junta de la secció. Després es recolliren per als presos 111 pessetes.

Hom es pot inscriure en aquesta secció del Sindicat de Transport des de les nou de la nit.

SINDICAT UNIO DE BARBERS

Aquest Sindicat posa en coneixement de tots els companys que les hores d'inscripció són de nou a onze de la nit els dies feiners i d'onze a una del matí els dies de festa, al seu estatge social, Comle de l'Asalto, 58.

SINDICAT UNIO DEL RAM DE VESTIR

Les hores d'inscripció a aquest Sindicat són de set a vuit i de nou a onze cada dia i de nou a dotze del matí els diumenges, al seu estatge, Santa Agueda, 40.

DE L'ASSALT D'UN TREN

A Dillan fou detingut Antoni Jiménez Martínez, reclamat pel

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMS

D'Anglaterra

La Cambra dels Comuns discuteix la qüestió dels sense feina

Londres, 5. — A la Cambra dels Comuns el diputat obrerista Mandsbury ha presentat una moció demanant que una delegació dels sense feina sigui admesa a la Cambra de Comuns per a expressar clarament la situació.

Bonar Law ha contestat al Govern que no oblidava la important qüestió dels sense feina.

Lloyd George que des de que dimiti no havia tornat a parlar a la Cambra ha tornat a parlar avui per primera vegada per tractar de la qüestió dels sense feina.

Quan no havia pronunciat més que algunes paraules, fou interromput calorosament pels diputats obreristes sels quals li pregonaren perquè quan estava en el poder no havia posat en pràctica les mesures que ara aconsellava.

Lloyd George té un gest ambigu amb la mà i sense contestar continuà els seus atacs contra el Govern.

El diputat Kaennwerthy ha preguntat al Govern amb quines ordres havia anat el creuer anglès "Calypso" a buscar al príncep Andreu de Grècia i quan costaria a Anglaterra aquest viatge.—Radio.

EL TUNEL DE LA MANXA I ELS SENSE FEINA

Londres, 5.—Diversos diputats plantejaren en la Cambra de Comuns la qüestió de la construcció del túnel sota la Manxa.

Bonar Law va contestar-los que no s'ha pres encara cap decisió sobre l'assumpte i que ara no està disposat a estudiar-lo.

Un diputat pregunta si no es pot fer quelcom després d'aquests tres anys, per a arribar a una decisió.

Mr. Bonar Law admet que la qüestió del túnel sota la Manxa està en suspens des de fa temps, però donada la situació financera actual del país, no creu oportú el moment per a examinar-la. A més a més, aquesta construcció solament donaria treball a un nombre d'obrers relativament petit.—Radio.

EL "DESARMAMENT NAVAL" D'ANGlaterra

Londres, 5. — El primer Lord de l'Almirallat anuncia ahir en la sessió nocturna de la Cambra dels Comuns, que des del primer d'abril prop passat han quedat terminats tres creuers lleugers, dos destroyers i tres canoes automòbils costeres.

Anuncia així mateix que actualment es construeixen quatre creuers lleugers, un col·locador de mines, quatre destroyers, vuit submarins i tres canoes automòbils costeres.—Havas.

ELS PROCES PELS ANONIMS DE TULLE

Tulle, 5.—Ha començat la vista de la causa contra Angela Lavall, acusada d'haver l'auto de les lletres anònimes que alteroritzaren durant algun temps la població de Tulle, contenint amenaçes per a gran nombre de persones.

Entre els testimonis hi figuren el jutge d'instrucció, el qual no nega haver ordenat expedients d'insubordinació per a tractar d'acabar la veritat i diversos metges alemanys i mèdics catòlics. Les sessions duraran uns quants dies.—Radio.

ROBATORI D'UNA OFICINA DE RECAPTACIÓ

Marsella, 5.—Ahir, a la tarda, dos individus d'uns 20 anys, armats de revòlvers, penetraren a l'oficina de recaptació del carrer del Dragó. Després de lligar als dos empleats que allí hi havia, els quals eren un mutilat de la guerra i una venguda, s'apoderaren de la caixa, que contenia uns 60.000 francs, i fugiren sense cridar l'atenció dels veïns. Els dos empleats aconseguiren deslligar-se després d'un llarg esforç, del fet a la policia.—Radio.

DE LA VAGA DE FLEQUERS UNA DIVERSA DELS PATEOIS

Lille, 5.—Els patners flequers de Lille, Roubaix i Tourcoing han decidit reduir els jornals dels seus obrers si no se'ls permet elevar el preu del pa a 1'10 francs.—Radio.

EL PROCES PER CONFABULACIÓ

París, 5.—La reobertura de les fleques i la represa de la fabricació del pa no interromprien la continuïtat del sumari obert pel Jutjat del Sena pel delictes de confabulació. Ahir a la tarda el jutge instructor interrogà als membres de la Junta del Sindicat de patners flequers.—Radio.

LA SANTA SEU I LA SITUACIÓ DELS CRISTIANS A TURQUIA

Lausana, 5. — La Santa Seu ha enviat al president de la Conferència una nota cridant l'atenció sobre la situació lamentable

La Conferència de Lausana

Els delegats francesos, anglesos i italians han arribat a un perfecte acord

S'abandona la col·laboració de la Societat de Nacions en la qüestió dels Estrets :: Sembla que ha estat acceptada la tesi romana :: Avui ha de reunir-se novament la Comissió dels Estrets

París, 5. — De Lausana comunican al "Petit Parisien" que ha quedat plenament comprovat que els delegats francesos i britànics, senyors Barriere i Curzon, estan plenament d'acord amb lo que concerneix a la qüestió dels Estrets.

La delegació italiana mira la qüestió militar com un obstacle. Aquesta delegació serà invitada a posar-se d'acord amb els russos i concedir drets sobirans a Turquia a condició que consagrin la llibertat comercial.—Havas.

ELS PERITS MILITARS I FINANCIERS

Lausana, 5. — Els perits militars i financers s'han reunit aquest matí per tal de deixar sentats els punts de vista d'un programa comú sobre les futures regions de Constantinoble i els Estrets.—Havas.

Lausana, 5.—La Comissió que entén en la qüestió dels Estrets ha estat convocada per a demà a les onze.

Aquesta convocatòria és interpretada com a confirmació que s'ha arribat a un acord i es desprèn d'ella la impressió que ha acabat la litania de relacions que pogués existir.—Havas.

EL PROGRAMA DE LA REUNIO D'AVUI

Lausana, 5.—Els perits militars i navals d'Anglaterra, França i Itàlia, s'han reunit per a terminar la redacció d'un programa que ha d'ésser solmes a la Conferència respecte de la qüestió dels Estrets. El delegat italià marquès de Gattini havia fet ahir algunes reserves en nom del seu Govern. Els delegats italians no han mantingut avui aquestes reserves, havent-se arribat, per tant, a un complet acord.

Aquest programa podrà ésser presentat demà a la Conferència general, a la qual han d'assistir-hi els delegats turcs i els russos.—Radio.

ES DESCARTA LA COL·LABORACIÓ DE LA SOCIETAT DE LES NACIONS :: LES SUGGESTIONS DE ROMANIA :: ELS ALIATS PER LA LLIBERTAT COMPLETA DELS ESTRETS

Lausana, 5.—El text del programa redactat aquest matí pels perits aliats, no és encara complet, però se sap que els aliats es mostren decididament favorables a la llibertat completa dels Estrets, tant pels vaixells mercants, com pels de guerra. S'han realitzat algunes modificacions sobre el projecte primitiu, per a facilitar l'acceptació pels turcs. Ha estat descartada la col·laboració de la Societat de Nacions i s'han seguit les suggestions de Romania partidària de l'establiment d'una guarnició militar internacional a diversos punts dels Estrets.—Radio.

ELS TURCS NO VOLEN INDEMNITZAR ELS ESTRANGERS

Lausana, 5.—Els delegats de les potències i especialment els francesos, han demanat a les societats estrangeres, domiciliades a Turquia i en les quals hi ha invertits grans capitals francesos, signin indemnitzacions pels perjudicis subministrats durant la guerra i pel temps que s'han vist obligats a tenir suspesos els negocis. Els turcs s'han oposat rotundament a aquesta petició, al·legant que aquestes societats encara que en elles hi hagi invertits capitals francesos són turques i els seus poden estar sota la salvaguarda de Turquia.—Radio.

UNA NOTA DEL PAPA

Lausana, 5.—El Vaticà ha reenviat una nota al president de la Conferència de Lausana, en la qual es comunica que d'acord amb la Santa Seu notícies molt alarmants respecte de la situació dels cristians que residixen a Constantinoble. Es demana l'arribada de l'ambaixador de la Santa Seu a Constantinoble, cosa que seria l'única via d'actuació efectiva. El Vaticà prega amb gran interès a la Conferència de Lausana, encarregada d'establir la pau al Príncep Orient, que per humanitat prengui les mesures necessàries per a evitar majors danys als cristians de Turquia.—Radio.

LA SANTA SEU I LA SITUACIÓ DELS CRISTIANS A TURQUIA

Lausana, 5. — La Santa Seu ha enviat al president de la Conferència una nota cridant l'atenció sobre la situació lamentable

de cristians a Turquia i molt particularment dels armenis.—Havas.

UNA REPRESENTACIÓ ECONOMICA ITALIANA A MOSCÚ

Roma, 5.—El president del Consell de ministres d'Itàlia, senyor Mussolini, ha acordat remetre a Moscou una representació econòmica italiana que estableixi amb els Soviets les bases per una intensiva represa de relacions comercials entre ambdós països.—Havas.

LA NOTA OFICIOSA DE LA SESSIÓ DEL DILLUNS

Lausana, 5. — Hou's ací la nota oficiosa de la sessió d'ahir de la Conferència d'Orient:

"La Comissió de qüestions territorials i militars s'ha reunit aquest matí a les onze per tal d'estudiar el règim dels Estrets. Els delegats búlgars i russos assistien a la reunió. Ismet-Paixà exposà els principis generals en què pensa inspirar-se la delegació turca durant la discussió. Després exposaren, respectivament, els senyors Txitxerin, Duka i Stanbulsky els punts de vista rus, rumà i búlgar.

Ismet-Paixà ha declarat que entre les proposicions presentades avui a la Conferència, la delegació turca estima que la que millor s'ajusta a les aspiracions dels turcs. Malgrat això, ha afegit, que no donarà a conèixer la seva resposta definitiva fins que hagi estudiat totes les proposicions presentades.

Lord Curzon ha fet després un resum dels parers emesos a la discussió per les diverses delegacions.—Radio.

EL PRÍNCIP ANDREU CAP A ROMA

Roma, 5. — Els diaris diuen que el príncep Andreu de Grècia ha sortit de Brindisi en direcció a aquesta capital.—Havas.

MEHMET VI ANIRA A VIURE A LA Meca

Londres, 5. — Comunicuen al "Morning Post" des d'El Cairo, que l'ex-soldat de Turquia, acceptant la invitació que li ha dirigit el rei Hussein, s'ha dirigit a La Meca.—Havas.

UN CONCILI DE L'ISLAM

Angora, 5.—La Comissió d'Assumptes religiosos ha sotmès a la Gran Assemblea Nacional un projecte en el qual el Govern anuncia que es proposa convocar a totes les personalitats religioses del món islàmic i ferma a Angora un Concili suprem de la religió musulmana.

El Govern ha pres ja nota dels principals teòlegs musulmans d'Egipte, les Índies i l'Afganistan.—Havas.

LA SENTENCIA CONTRA EL PRÍNCIP ANDREU

Atenes, 5.—Després de la lectura de la sentència, fou notificada al príncep Andreu, el qual es trobava custodiat per forces de l'exèrcit a la casa del general Pallis.—Radio.

Atenes, 5.—S'ha publicat un decret desposseint al príncep Andreu del seu grau i categoria a l'exèrcit i esborrant-lo de la llista d'oficials generals.—Havas.

ELS GENERALS DETINGUTS, ALLISERATS

Atenes, 5.—Els generals Dussmanis, Valafia, Pailis i Xaridolis han estat posats en llibertat.—Havas.

LES MESURES DE REFET

Constantinoble, 5. — Refet-Paixà ha ordenat la supressió dels tribunals mixtes a Constantinoble.—Havas.

ALS REFUGIATS DE SAMSUN NO ELS ES PERMES DESEMBARCAR A CONSTANTINOBLA

París, 5. — Comunicuen de Constantinoble que la policia turca ha impedit desembarcar els refugiats a Samsun.

Els Aliats Comissaris aliats intervenen en l'assumpte.—Havas.

LA POSICIÓ DE NITTI FAVORABLE AL FEIXISME

Roma, 5. — La Premsa afecta al senyor Nitti publica curiosos detalls sobre la posició política de l'ex-president del Consell.

El senyor Nitti residirà actualment a la seva propietat d'"Aqua Fredda", prop de Nàpols. Està acabat un nou llibre que es titularà "La decadència d'Europa".

Manté el senyor Nitti constants relacions amb els seus amics de Roma i d'altres ciutats, dels quals rep diàriament un important correu.

Es creu probable que pel mitjà d'una carta als seus electors o d'un discurs manifestarà la seva opinió respecte del Govern feixista. Se sap que l'opinió del senyor Nitti és completament favorable a l'actual Govern. S'afegeix que, com algú fes observar a Mussolini que Nitti no li guardava cap gràncià, el cap del Govern contestà que tampoc ell en tenia pel senyor Nitti.

S'assegura que el senyor Nitti ha declarat que el senyor Mussolini farà, en forma diferent, una política interior i exterior idèntica a la que ell hauria intentat.—Havas.

UNA PROXIMA CONFERENCIA A VENECIA

Venècia, 5.—Pròximament se celebrà una Conferència entre els representants de Iugo-Eslàvia, per tractar de l'aplicació del Tractat de Rapallo i dels acords de Santa Margherita.—Radio.

LA UNIVERSITAT CÀTOLICA DE MILA

Roma, 5.—En els centres catòlics es posa manifesta que en inaugurar les classes de la Universitat catòlica de Mila, es rebren telegrams no solament del Papa sinó també del rei d'Itàlia, en els quals es formulen vots molt entusiastes pel bon èxit dels estudis.—Havas.

MUSSOLINI I KRASSIN

Roma, 5. — Segons "La Tribuna", Mussolini ha celebrat una extensa conferència amb Krassin.—Havas.

M. CLEMENCEAU A BALTIMORE

Baltimore, 5.—M. Clemenceau, a la seva arribada a aquesta ciutat, fou objecte d'una calorosa acollida.

L'alcaldia de la ciutat, el governador de l'Estat de Maryland, saluaren efusivament a l'ex president francès, anunciant-li que la Cambra legislativa de l'Estat de Maryland serà invitada a commemorar la ciutat honorària, tal com es feu amb Lafayette.

M. Clemenceau donà les gràcies present de rebre la solidesa dels llaços que unien les dues Repúbliques malgrat de llengües diferents, i afegint que l'acollida que li havia dispensat tot Amèrica comprovava l'amistat dels americans per França.—Havas.

M. CLEMENCEAU A LA GRUA BLANCA

París, 6. — Comunicuen des de Washington que, procedent de Baltimore ha arribat avui a Washington l'ex-president del Consell francès M. Poincaré.—Havas.

M. CLEMENCEAU A LA GRUA BLANCA

Washington, 5. — M. Clemenceau, acompanyat de l'ambaixador de França en aquesta capital, estigué a la Casa Blanca, celebrant una entrevista amb el president dels Estats Units.

El nombre públic que omplia la sala de la residència presidencial, en espera de la sortida de M. Clemenceau, li tribuà una gran ovació.—Havas.

MUSSOLINI OAP A LONDRES

Roma, 5.—El cap del Govern, senyor Mussolini, ha sortit en direcció a Milà, des d'on es dirigirà a París i a Londres per assistir a la reunió de primers ministres aliats.—Havas.

EL VIATGE DE POINCARÉ A LONDRES

Londres, 5.—Esaura que res no se sap oficialment, es creu que Mussolini arribarà probablement a París el dijous a la nit i seguirà directament el seu viatge a Londres.—Radio.

ELS PREPARATIS PER A LES CONVERSES DE LONDRES

París, 5.—L'opinió preponderant en els cercles polítics francesos és que l'entrevista que han de celebrar a Londres els primers ministres aliats no ha de revestir el caràcter de veritable conferència internacional, sinó que creu que ha de limitar-se simplement a un canvi d'opinions per fixar les modalitats de la Conferència de Brussel·les, la

convocatòria de la qual segueix considerant necessària el Govern francès.

En aquestes condicions M. Poincaré no presentarà ni detallarà a Londres cap pla complet referent al pagament de les reparacions per part d'Alemanya. Tampoc portarà cap projecte precís i detallat sobre la reglamentació dels deutes interaliats.

La discussió d'aquests assumptes quedarà reservada a la Conferència de Brussel·les, a la qual estaran representats els Estats de la Petita Entesa.—Havas.

MUSSOLINI A MILA

Milà, 5.—Mussolini, que es dirigeix a Londres, ha arribat avui a Milà, visitant la redacció de "Il Popolo d'Itàlia", on ha conversat amigablement amb diversos protectors i col·laboradors i ha rebut nombroses personalitats.—Radio.

LES MEMORIES DE GIOLITTI

Roma, 5. — Giolitti està acabant les seves memòries, les quals apareixeran simultàniament a Itàlia, Anglaterra, França i Estats Units. Les memòries sortiran abans de fi d'any.—Radio.

LA PROPAGANDA COMUNISTA ENTRE ELS NEGRES

Riga, 5. — Comunicuen de Moscou que la Tercera Internacional ha decidit crear una subcomissió encarregada de realitzar propaganda comunista entre les races negres.—Radio.

ES PARLA DE RESTABIR LA PENA DE MORT A RUMANIA

Bucarest, 5. — Moltes personalitats polítiques a l'entorn de la Comissió de la Cambra, s'han declarat partidaris del restabliment de la pena de mort en la nova Constitució, però que havia estat suprimida a la Constitució vigent.—Radio.

FESTA RELIGIOSA EN HONOR D'UN ARQUEBISBE MARONITA

Buenos Aires, 5.—A l'església de Sant Josep s'ha celebrat una solenne festivitat religiosa en honor de l'arquebisbe maronita Monsenyor Koury, que actualment visita l'Amèrica del Sud.—Havas.

LA MONEDA D'OR TXECO-SLOVACA

Praga, 5.—El ministre de Finances ha disposat l'acumular d'escuts d'or semblants als antics que circulaven a diferents regions. L'or el proporcionarà els particulars i l'acumularà es farà a llur compte.—Radio.

LA CONFERENCIA DE L'AMERICA CENTRAL

Washington, 5. — Ahir va celebrar-se la primera sessió de la Conferència de països d'Amèrica Central.

Presidí aquesta sessió Mr. Hughes, com a delegat dels Estats Units.

El sudí senyor dona en primer terme la benvinguda als estrangers allí presents i declarà que el seu país s'interessa molt, especialment per la pau dels pobles de l'Amèrica Central.

Terminà després expressant la seva confiança en que la Conferència acabarà d'una vegada amb les lluites que empobriren a aquestes països americans i redueïren al no res quants indíes es fan en favor de la pau.—Havas.

EL PARLAMENT NORDAMERICÀ :: ELS PRESSUPOSTOS PER 1933

Washington, 5. — El president Harding ha presentat a les Càmbrs, per fer-les aprovar, el pressupost per 1933. Aquest pressupost recau en total de despeses de 3.180.843.000 dòllars.

Les partides més considerables són les corresponents a la marina, amb 289.881.000 dòllars i a l'exèrcit amb 236.552.000 dòllars.—Havas.

Washington, 5. — El President ha enviat per segona vegada la llei de transports a la Comissió comercial del Senat.

Els senadors contraris a l'aprovació de la llei concedint subvencions a la marina marcant, han celebrat algunes reunions, la darrera d'elles ahir.

A totes elles canviaren impressions, trobant-se de complet acord en apreciar la necessitat de preparar un enèrgic moviment d'obstrucció que impedeixi l'aprovació d'aquesta llei.—Havas.

D'Alemanya

Una nova nota de la C. d'Ambaixadors sobre el desarmament

Berlín, 5.—El Govern alemany ha rebut de la Conferència d'Ambaixadors una nova nota referent al contingut de la nota de 29 de setembre darrer, en la qual l'Entesa proposava de reduir les missions de control militar sempre que Alemanya complís cinc condicions concernents el seu desarmament.

Sabat és que el Govern alemany contestà a la referida nota de 29 de setembre en termes bastant vaguetat, i per aquest motiu la nota ara enviat demana una resposta, ja no amb ambigüitats, sinó redactada en termes concrets, clars i terminants.—Havas.

ELS POPULISTES BAVAROSOS LES AGRESSIONS DE PASSEIGUOLSTADT

Munich, 5. — El comunicat oficial del partit populista bavarès, relatiu a la nota aliada protestant de les agressions de Passau i Iugoslavia expressa la seguretat que el Govern de Baviera on adoptarà de cap de les mesures mesures que puguin atar a la dignitat ciutadana.

Fins després de celebrada la reunió entre el cap del Consell bavarès i el de l'Imperi sempre Cuno no podrà prendre cap decisió de caràcter definitiu.

Hi ha de primer, un punt sobre el qual pot judicar-se amb certitud, i és que no podran aconseguir satisfaccions a l'Entesa la mesura que les demana que menys pel que concerneix a Baviera.

En una reunió de delegats del partit nacional fou aprovada una resolució declarant que aquest partit espera del Govern una repulsa de fermesa inflexible les enormes pretensions de la nota aliada.

El "Vorwaerts" diu que el president del Consell bavarès es nega a signar la carta d'excus demanada.—Havas.

ELS DOS PRESIDENTS

Berlín, 5. — El president del Consell de Baviera ha conferenciat amb el canceller de l'Imperi sobre la nota enviada recentment per la Conferència d'Ambaixadors relacionada amb els incidents ocorreguts a Passau i Iugoslavia.—Havas.

UNA ADVERTENCIA DE "LE TEMPS"

París, 5.—El diari "Le Temps" comunicant-se d'un telegrama de Berlín, en el qual es pretén que la Conferència d'Ambaixadors que ha dirigit al Reich una nota referent a la transformació de la Comissió de control militar en Comissió de garanties, afirma que aquesta pretensió no data del 29 de setembre i que, per tant, no hi ha perquè adelantats hagi modificat la seva decisió del dia 30 de novembre, en gènt representacions i imposicions pels incidents de Passau i Iugoslavia, decisió que subsisteix tal i com fou notificada al Govern del Reich, el dia 30 de novembre de 1932.

ELS BENS DEL CAPITAL EMBARAT CONFISCATS

Leipzig, 5. — L'Alt tribunal de justícia ha acordat confiscar els bens del capital Embarat, comprats, com se sap, en el cop d'estat de von Kapp.—Havas.

ELS AUGMENTS DE SOUT A ALEMANYA

Berlín, 5. — A la sessió celebrada ahir pel Reichstag fou aprovat en tercera lectura el decret relatiu als augmentos de sou concedits als funcionaris públics.—Havas.

CRISI MINISTERIAL JUGOSLAVA

Belgrad, 5.—El ministeri Paixix ha presentat la dimissió. El rei la ha acceptada, pregant als ministres que continuen a l'ofici fins a la formació d'un nou Govern.—Havas.

ACCIDENT D'AVIACIÓ A UN MORT

Fes, 5. — L'avió correu que fa el servei d'Oran a Casablanca caigué prop d'Alm-Biz, morint el pilot carbonitzat. Es pot salvar la correspondència.—Havas.

EL MARISCAL PILSDORSKI NO VOL ÉSSER RELEGAT

Varsòvia, 5.—El mariscal Pilsdorski, president de la República polonesa, ha declarat en una reunió celebrada a un dels departaments de la Cambra, que no acceptarà la reelecció en cas que li fos oferta. També s'ha negat terminantment a presentar la seva candidatura a les eleccions per a la presidència de la República.—Havas.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
: CORRESPONSALS :

Les sessions parlamentàries

Formidable escàndol al Congrés : El senyor Sánchez Guerra es retira de la Cambra després d'anunciar la dimissió total del Govern. El senyor Cierva ataca durament a En Cambó i es produeix un incident entre ambdós ex-ministres

CONGRES

Sobre la sessió a les quatre, sota la presidència del marquès d'Alhucemas.

Escons i tribunes completament plens.

Els nous ministres pugen a saludar el president i després prenen seient al banc blau amb els restants membres del Govern.

S'aprova l'acta de l'anterior.

El senyor Sánchez Guerra fa ús de la paraula per a explicar la crisi.

Diu que això no és tasca difícil perquè els successos que la determinen s'han desenvolupat a la vista de tots.

Jo us he ofert que tota la meua vida ministerial es desenvoluparia al Parlament i aquesta ocasió he complert la meua paraula.

L'acusació pronunciada contra el Govern de juliol de 1931, determinà als senyors Ordóñez i Fernández Prada a presentar la dimissió. En el Consell del disseny s'hi indicà que sentaven un precedent poc convenient, però no s'hi dissenyà. La situació es complicà amb la dimissió del senyor Bugallal, per raons anàlogues, i per això vaig pensar que no bastava amb substituir els dos ministres dimissionaris i vaig presentar a S. M. la crisi de tot el Govern.

S. M. em ratificà la seva confiança. Raons elevades m'impulsen a seguir, puix entenc que assumptes que han estat plantejats al Parlament han de desenvolupar-se.

No volia que tingués efectiu, aquell anunci del senyor Besteiro de què es creia una crisi que arribaria a una facciosa de cambrers. Des d'aleshores el Parlament ha de resoldre aquesta qüestió, recollint els ànims de l'opinió.

La crisi no m'he basat i per això estic decidit a seguir en aquest lloc amb la confiança de S. M. i del Parlament.

El senyor Montojo, a part del seu consensament per la tasca encomanada, entén que el senyor Bugallal, com a ministre i de confiança, hauria de presentar la dimissió i per això dimiteix.

El senyor Argüelles, que també estava cansat i desil·lusionat, descompara.

Després d'aquests al·lucis als nous ministres i després de tots aquests discursos a continuar les tasques que estaven encomanades.

No era haver resolt res amb aquesta crisi; sap bé la gravetat dels moments que estem vivint i la importància dels debats que ambdues Cambres mantenen i per això se n'han parlat moltes vegades que resolguin els afers pendents.

Si vosaltres creieu que podreu resoldre amb aquesta, teniu l'obligació de forçar-me a dir, i sí, de dir que el Parlament faci la seva tasca.

Si teniu força per a matar-me, matem-me aviat, que ja he dit el gran Tomyoy que és senyal de pietat el matar aviat.

(Lleu a la majoria.)

El senyor Besteiro recapta damunt seu la responsabilitat de les paraules que va a pronunciar ara.

No té intenció d'afèblir la situació política d'aquest Govern, puix creu que ha de seguir en el seu lloc fins que se satisfaci el problema de les responsabilitats.

No s'explica la crisi actual perquè dos ministres apareixen encallats, ni per la dimissió del president de la Cambra. La crisi l'ha produïda el discurs de l'altre tarda del senyor Maura, que ha plantejat una qüestió de procediment i per la intervenció del senyor Cambó, tornant a passar-se, com a bon amic dels seus companys, en el moment d'èxit.

(Rialles i rumors.)

Els que abans negaven l'existència de les responsabilitats, ara arboren la bandera de les responsabilitats per a posar-la al davant del Govern.

La significació li dona a aquest Govern la presència en ell del germà del senyor Cierva.

Cal tenir en compte que un maridatge a l'alta Cambra, ha presenciat una proposició que no hi ha lloc a deliberar en el suplicatori del general Berenguer. Aquesta proposició és inadmissible.

(Rumors.)

El president.—Ja n'hi ha prou amb això; no seguim tractant

però, si que en tino a la vostra justícia.

El Congrés passa a reunir-se en seccions.

Es reprèn la sessió a dos quarts de sis.

Es llegeix una comunicació del senyor Bugallal presentant la dimissió de la Presidència de la Cambra, per no considerar-se amb prou autoritat després que les seccions han autoritzat la proposició del senyor Cambó.

El senyor Domínguez Pascual prega a la Cambra que no accepti aquesta dimissió, perquè el senyor Bugallal no solament no ha perdut autoritat, sinó que l'ha augmentat amb mereixements.

El senyor Sánchez Guerra s'associa a aquesta petició, en nom del Govern.

El senyor Villanueva diu que li semblen pocs tots els elogis que es dediquen al senyor Bugallal, però la dimissió obceca als mateixos motius de delicadesa que han obligat a dimetir als altres ministres i el senyor Sánchez Guerra no ha vacil·lat a elevar al Rei les tals dimissions.

Quan es van a ventilar les responsabilitats, el menys que pot fer la Cambra, per no avançar cap judici, és no votar res fins i tant es ventili la qüestió. Després, si la Cambra ho vol, el senyor Bugallal podrà tornar a ocupar la Presidència.

El senyor Prieto diu que el que procedeix és admetre la dimissió del senyor Bugallal.

El comte de Romanones diu que està completament d'acord amb el senyor Villanueva.

El senyor Cierva diu que hauria valgut més impedir aquesta crisi (Rialles), perquè per la forma amb què s'ha acusat, no cal tenir en compte cap motiu de delicadesa. Jo dic que per la proposició del senyor Cambó no hauria adoptat cap determinació, sinó la de què continuï el Govern.

(Rumors.)

No s'ha d'admetre la dimissió del senyor Bugallal, o és que teniu patent d'invenció per a treure d'aquest acte oficials que us desdorbis? (Rialles i rumors.)

El senyor Cambó: El nostre criteri se suma al del senyor Villanueva. Per conveniència de tots s'ha de reservar tota resolució fins a veure l'actitud que demà adopti cadascú en votar-se la presa en consideració de la proposició que he presentat. Qualsevol acord que avui es prengui no significaria res. (Rumors.)

El senyor Rodés també se suma al criteri dels senyors Villanueva i Cambó, el qual és tan més admissible quant el primer que ha formulat una acusació contra el Govern d'Alfons XIII ha estat el senyor Maura.

El comte de Romanones pregunta al senyor Maura si hi havia motiu per a acusar. La pregunta sembla que va quedar inconclusa, però no és pas així per quant segons paraules del senyor Barcia va dir que hi havia motiu per a acusar.

El senyor Maura: Diu que l'altre tarda ja va exposar que es trobava davant d'un dictamen en el qual hi havia concretes acusacions, i mantingué que si és veritat que n'hi ha, no es resol·liria res amb un color polític acusat a un altre i que la solució jurídica i política, no podria venir pel procediment constitucional que el Congrés acurats davant el Senat. (Rumors prolongats.)

El senyor Rodés: Però l'essència de la qüestió no està en la forma del procediment, ja que poc importa saber el que S. S. opina sobre el procediment, sinó que el que interessa és saber si creu o no creu que hi hagi responsabilitat, i a això S. S. contesta al senyor Barcia dient que hi ha motiu per a acusar, segons es desprèn de les paraules del Diari de Sessions. (Llegeix les paraules del senyor Maura.)

El senyor Maura: Això ja és un fet en l'opinió espanyola, però jo no entro ni he entrat en el fons de la qüestió. El que he dit és que hi ha dues proposicions per a resoldre: Una la censura que proposen vosaltres i que jo ja vaig explicar perquè no l'admeto, i una altra la de portar l'acusació al Senat.

El senyor Rodés: S. S., que afegim és a remetre al Diari de Sessions, perquè avui no es remet al que va dir dijous a la tarda. Així, doncs, resulta que S. S., que assegura que hi han motius per a acusar, ara no manté les seves manifestacions.

El senyor Domínguez Pascual diu que el senyor Cambó, en formular la proposició que no s'admet la dimissió del senyor Bugallal, obria a dir que hi havia una unanimitat, però ara veu que no, encara que l'accepti una gran majoria. No es pot permetre que se senti el precedent que un diputat, amb tot i que ara siguin set els firmants, pugui tenir a la mà la destitució del president de la Cambra. Es per això que manté la seva petició a la Mesa.

El senyor Villanueva: Com podia suposar S. S. que hi hauria unanimitat en una proposta d'aquesta mena? Per ventura S. S.

ens suposa complicats en el joc del qual ara es tracta.

El senyor Lazaga: Jo sí que descobrí l'infame joc de S. S. (Grans protestes en les oposicions.)

El senyor Villanueva: La Cambra examinarà les paraules de S. S. i si hi troba alguna cosa molesta per la seva d'èxit les imposarà el correctiu degut, i no die més, perquè certes paraules no mereixen altra cosa.

El senyor Lazaga: Tots parlarem. (Més protestes.)

El senyor Villanueva: Dc que no se'n pot considerar complicats en el joc que s'està realitzant per arribar a la impunitat.

Entre constants interrupcions de la majoria segueix dient que els que així procedeixen estan incorrent en la condemna de l'opinió pública.

Nosaltres—diu—no podem opinar com el senyor La Cierva i ens dot perquè tot i tractant-se d'una persona prestigiosa i d'un company no podem obrar altrament. Encara que aquest Govern, donat el camí que s'ha col·locat, ha sorprenentment nos cada vegada més l'entrada del senyor Cierva al Govern és tan extraordinària, que resulta contrària a tot el que fins ara s'ha fet en les relacions parlamentàries. (Protestes.) Per la forma amb què ja proposa s'ha formulat, nosaltres no podem associar-nos-hi.

El senyor Sánchez Guerra es lamenta que s'utilitzin pretextos per a intercalar debats d'indole diferent al que s'està discutint. Ara ens trobem davant d'una proposició a la qual el Govern s'ha associat i no ha d'intercalar s'hi cap altre debat. Protestes semblants a la d'avui se n'han formulat altres vegades. Sempre que els presidents dimiteixen ho fan per motius de delicadesa.

Recorda que a primera hora ha dit que podia haver aprofitat la crisi per a nar-se'n, però no ho ha volgut fer perquè no fos dit que substeia la qüestió de les responsabilitats a l'acció del Parlament, i per això ha tornat. Els que creguin que aquest conveniència és equivocada i els que creguin que tenen mitjans per a resoldre la qüestió que el Govern no planteja, que ho diguin, puix llur obligació es enderrocarà.

(Rumors.) Els que no ho creguin tenen obligació de sostenir-lo. Valentes, atenció les meves paraules i si meu present, no teniu dret a creure que soc aquí sense dignitat.

Aquesta proposició la manté el Govern i del resultat que s'acabi en dependrà la seva actitud.

El president de la Cambra, després de lamentar la seva modestia i la seva inexperiència, que potser han permès derivacions al debat que no haurien hagut de venir, anuncia que va a formular la proposició a la Cambra, i que després concedirà la paraula als que se desitgin per a explicar el seu vot.

Un secretari llegeix la proposició.

El senyor Cierva diu que el disseny al vespre el senyor Sánchez Guerra el va criticar, per a explicar-li la situació, i li va preguntar si podia comptar amb el seu ajut. En aquest i d'altres moments menys difícils potser hauria donat una altra resposta, però va oferir el seu ajut i el senyor Guerra va tenir la bondat de proposar al seu germà per una carta. Ara resulta que el senyor Villanueva creu que això ha estat una representació perjudicial al Govern. (Rumors.) No és aquest el concepte? El senyor Maura va parlar i vaig permetre que s'acusés, però no em vaig comprometre a votar cap Pontoncia. Us creieu que l'opinió pública de veritat no sap a què atendre's? (Rialles i rumors.) Que vol dir això de venir amb transaccions després de mig any d'estudi l'expedient una Comissió? Què vol dir això de convèncer amb una sola sessió, jugant així amb l'honra dels homes? El senyor Cambó coneix molt bé la política. Després d'haver firmat el senyor Bastes la Ponència dels Miberals, ve el senyor Cambó i a l'acte es convenç del contrari i acaba per a acusar a tots els membres del Gabinet d'Alfons XIII.

S. S. el dia següent donà a l'una una proposició. Què és un altre cop per a desfer-ho tot. A S. S. li ha sortit bé alguna combinació, i ara vol tornar-hi. (Grans rumors.)

Entre els aplaudiments de la majoria cedeix feint greus càrregues al senyor Cambó.

El president li crida l'atenció perquè porta la discussió per viarans distints dels que corresponen al debat. D'aquí mitja hora—diu—podrà tractar-se tot això en el debat de les responsabilitats.

El senyor Cierva segueix atacant al senyor Cambó i li diu que ell també redactava una proposició de censura contra el senyor Cambó. I afegeix: I doncs? S. S. ja no recorda que essent ministre va fer una proposició pel Banc de Barcelona.

(Gran escàndol. Una veu: Forl El senyor Cambó, dret, incapa a l'orador i els regionalistes l'ajuden.)

Aquí i fora fora d'aquí estic disposat a aclarir-ho tot. Creu S. S. que podrà jugar amb l'honra de les persones per a realitzar una maniobra política? (Rumors.)

Demano, doncs, que es mantingui la proposta. Afegeix que si se l'acusa aquí no es defensarà, però no tolerarà que de la seva generositat se n'aprofitin els que la necessiten per llurs ambicions.

El senyor Cierva acaba dient que no el sorprèn el que passa, puix aquests dies en el diari del senyor Cambó s'ha dit reiteradament que el que cal és gent nova que porti aire de regeneració. (Rialles i protestes.)

El senyor Sánchez Guerra es lamenta del vergonyós espectacle que s'està donant. Jo no puc consentir que això continuï i cal que s'acabi. Abans que s'iniciï el debat amb noves derivacions, prego a la Taula que posi a votació la proposta.

Les constants protestes de les oposicions no permeten entendre-hi el que diu el senyor Sánchez Guerra.

El president, amb gran timidesa, prega als diputats que es facin càrrec del delicat de la seva situació, i atemperin la seva conducta.

L'exortació presidencial és inútil i cada vegada augmenten més les protestes i les interrupcions de les oposicions, sense que a la majoria es faci contra-protestes gaire enèrgiques.

El senyor Sánchez Guerra veint que no es pot fer sentir, exclama: Prego al senyor President que alci la sessió, ja que des d'aquest instant no hi ha Govern, perquè vaig al Palau a posar en mans de S. M. les dimissions de tots els ministres.

Seguidament surt acompanyat de tots els ministres.

El President alça la sessió.

L'escàndol que es produeix a la Cambra és tan formidable que el corresponsal es veu obligat a usar la frase de consuetud en aquestes ocasions; que en la seva llarga vida parlamentària no ha assistit a un escàndol parlamentari tan considerable com el d'avui.

En aquesta sorollosa manifestació hi prenen part tots els diputats i la gent de les tribunes; uns criden: —Caradit! altres: —Pera vergonyes, fugin perquè no volen que s'exigint les responsabilitats! Es diuen frases de tan grocxada significació que és prudent no transcriure-les.

En algunes tribunes es donen visques a la República.

Tot just alçada la sessió, el senyor Cambó baixa ràpidament del seu escon i es dirigeix cap al senyor Cierva. Els enemics d'aquest en adonar-se'n el volent per a defensar-lo brandant els bastons, mentre que altres diputats detenen al senyor Cambó que fororja per a desfer-se'n.

Uns diputats s'enduen als escons; d'altres trenquen els pupitres. Tots baladregen amb gran entusiasme i la confusió és indescriptible.

Finalment s'aconsegueix deturar al senyor Cambó. Els crics no parven i el senyor Prieto s'enfila al seu escon i atziva una tremenda condemna contra el règim seguit d'altres cosetes que el corresponsal torna a dir que no és prudent transcriure.

Des de la tribuna d'ex-diputats un senyor tot fent jocs amb un bastó diu un "Visca al Rei".

El públic li dol abandonar la tribuna i l'efervescència continua amb el mateix esclat pintoresc.

Finalment els diputats van sortint a poc a poc. Els afers van apagant les flames del salt, i com que es ven que criden a les fosques no distren, la sessió aviat queda buida.

SENAT

A dos quarts de quatre comença la sessió, presidida per En Sánchez Toca.

Al banc blau, tot el Govern.

Als ascons i tribunes, gran concorribat.

El president del Consell dóna compte de la crisi ministerial darrerament esdevinguda en termes semblants als que havien tinguts de la sessió del Congrés.

ORDRE DEL DIA

Es llegeix l'acta.

El comte de Mural de Calatrava diu que no estant completada la Comissió que entén en el suplicatori del general Berenguer per la dimissió del seu president, demana que s'ajorni la discussió fins tan que la Comissió sigui completada arribant els antecessors que per a l'estudi de l'assumpte té demanat. En Mares.

El marquès d'Alhucemas entén que la Comissió està completa, i per ço deu donar-se començament a la discussió. A més a més, no deu preocupar tant la

idea de les properes vacances, puix assumpte de tal importància mereix que la Cambra continuï funcionant. (Molt bé.)

El president mostra la seva conformitat amb l'exposat pel marquès d'Alhucemas.

Els senyors González Echavarrí i el marquès de Pileas s'adhereixen al manifestat pel marquès d'Alhucemas.

Rectifica el comte del Moral i s'aprova l'acta.

Es posa a discussió el dictamen sobre el suplicatori del general Berenguer.

El senyor Burgos Maza, emparat en l'article 76 del reglament, diu que abans de què es doni lectura a una proposició de no hi ha lloc a deliberar, i creu que no és pertinent, seria convenient començar sobre això l'opinió de la Mesa.

El senyor Tormo, autor de la proposició que fou llegida en la sessió del divendres, diu que En Burgos Maza pateix un error a l'interpretar l'article que ha invocat.

El senyor Burgos Maza rectifica.

El marquès d'Alhucemas creu que no deu malgastar-se el temps sinó emprar-lo el millor possible, amb el fi de continuar la discussió del dictamen de la Comissió, deixant la discussió plantejada per a altres moments més oportuns.

El senyor Tormo, sense entrar en els fons de la qüestió, explica l'alcance de la seva proposició, que no és altre que el d'ajornar la discussió del suplicatori fins deixar ben definida la competència jurídica del Senat.

Dóna lectura a nombrosos textos, encaminats a demostrar que el tribunal que deu jutjar al general Berenguer no és altre que l'Alta Cambra.

Crida l'atenció sobre la importància que té que en aquesta ocasió abandoni el Senat el dret que pugui tenir a jutjar un assumpte que té la importància trascendental d'aquest que es desprèn de la petició del suplicatori.

El Senat deu ésser el Tribunal de justícia que en tot i en les crisis és més important de tot.

El marquès de Santa Maria, de la Comissió, fa una enèrgica defensa del dictamen i rebutja la suposició de què el Tribunal Suprem de Guerra i Marina pugui sentir-se influït per la qüestió. Si el Tribunal Suprem intervé, pre afirmar que procedeix en justícia.

El senyor Tormo rectifica.

La Comissió ha donat el dictamen convençent que la qüestió de la deliberació dels tribunals suprem de guerra i el civil.

El senyor Rold i Bergadà manifesta que sent una gran repugnància per a l'alta qüestió proposada que la discussió d'aquest assumpte.

El senyor Tormo.—Aquesta opinió sobre la meua proposició no té dret a exposar-se a S. S.

El senyor Rold i Bergadà.—Aquesta opinió és meua i la mantinc. No hi ha dret a objectar la discussió d'un assumpte que atorga la memòria de tantes vicissituds, d'un assumpte que porta embolicada nostra dignitat, d'un assumpte que porta fins a nosaltres el resolt lègim de l'Alfons XIII que demanen justícia.

Aquesta proposició no la devia haver presentat el senyor Tormo.

Entenc que els fonaments que té la proposició són equivocals, però no pot suposar-se que el Senat compromet la seva dignitat en aquesta.

Aquí no pot presentar-se aquest cas pel que els advocats diuen començament de delictes. Aquesta no pot establir-se quan la responsabilitat material no és igual a la del general Berenguer.

El comte de la Morra.—Desitjo saber si la discussió del suplicatori porta figura de delictes.

El senyor Rold i Bergadà.—Porta figura de delictes i no pot presentar-se a la premissa de S. S.

Afirma que el Senat no pot comprometre mai la seva independència jurídica, del que comença el suplicatori, perquè el Senat és un tribunal superior, i ha de ser el que no entenda començament ni el Tribunal Suprem ni el Consell Suprem de Guerra i Marina, perquè està per sobre d'ells.

Arriba dient que hi ha que fugir de tot el que pugui situar-se a refusar la qüestió, amb el fi d'evitar que aquest assumpte pugui tenir repercussions al carrer amb totes les manifestacions de violència que poguin esdevenir.

El senyor Tormo rectifica breument.

El president crida l'atenció sobre la impropietat de què intervinguin en aquest debat altres senadors que l'autor de la proposició i la Comissió.

El senyor Rold i Bergadà rectifica la meua breument.

El general Berenguer intervé

En el debat es mig de l'espectació de la Cambra.

Diu que des del 22 de juliol, a 400 quilòmetres de Melilla, es feu responsable davant el Govern d'aquells esdeveniments.

Després vaig venir a la Cambra per a demanar que es depurés les responsabilitats. I avui prego, novament, que es concedi el suplicatori, puix és necessari arribar als esclariments amb la major urgència.

Ara demano novament, senyors senadors, que es concedi el suplicatori, per a ésser jutjats i si l'opinió demana un sacrifici, li necessita una víctima, aquí estic jo, puix no és la primera vegada que em sacrifico per la pàtria. (Aplaudiments de tota la Cambra).

Queda retirada la proposició. Es suspèn aquest debat. S'assenyala ordre del dia i s'acaba la sessió.

La nova crisi total

En sortir en Sánchez Guerra del Palau, després de presentar la dimissió del Govern al rei, ha dit que la vida del Govern, com diu el poeta francès, "havia com la d'una rosa", però que està satisfet perquè si va néixer al Parlament mor en el Parlament, i que la dimissió havia obert a què no podia passar perquè una proposició del Govern no es pogués discutir.

REUNIO DELS CAPS LIBERALS

Els caps de la Concentració Liberal, aduït Romanones, s'han reunit a casa del marquès d'Alhucemas, i sembla que ha previst el criteri que Alhucemas aconselli al rei que el Govern que es constituïxí demà mateix tingui els elements necessaris per a liquidar l'assumpte de les responsabilitats.

EN GARCÍ APRIETO AL PALAU

Ara, el marquès d'Alhucemas ha anat al Palau.

Al sortir ha dit que havia exposat la necessitat que el Govern que es formés es presentés al Parlament a liquidar les responsabilitats.

—El rei m'ha parlat amb tal forma —afegí—, que demà al migdia reuniré als caps de la Concentració per a prendre resolucions.

Ara visitaré al comte de Romanones.

QUESTIO DE CABINET

El president del Consell ha declarat que feia qüestió de Gabinet la no acceptació de la renúncia presentada pel comte de Bugallal de la presidència del Congrés.

S'AUTORITZA LA LECTURA DE LA PROPOSICIO CAMBO

Les seccions del Congrés han estat reunides mitja hora.

Per unanimitat s'ha autoritzat la lectura de la proposició d'En Cambó. Sols l'Enciso a la secció quinta i En Cánovas a la primera, si han oposat, pel origen de la proposició.

EN CAMBO INFLEXIBLE

Es deia que En Cambó havia modificat els termes de la seva proposició, però el cap dels regionalistes ho ha negat de la manera més rotunda.

DECLARACIONS DE L'ALCALA ZAMORA

L'Alcalá Zamora no ha assistit a la reunió de les seccions del Congrés, dient que no volia ni intervenir en aquesta comèdia de les responsabilitats. Si la comèdia es converteix en cosa seria, al saló de sessions parlarem tots i allí tindrà ocasió d'intervenir.

Afegí que li havien presentat, per a signar, altre proposició de censura, extensiva al Gabinet Maura. M'he negat a signar-la, perquè després del meu vot particular sóc el menys indicat per a sotmetre-la.

Comentant després l'explicació donada pel president, deia que en l'únic en què ha tingut raó En Sánchez Guerra era en assignar que l'assumpte de les responsabilitats el devia liquidar-lo.

Així ho entenc jo també i el que pugui assegurar és que el partit conservador va assentir infinites vegades el no haver acceptat el vot de censura contingut en la ponència dels liberals, amb el qual s'hauria fet callar a l'opinió.

DECLARACIONS D'EN CAMBO

En Cambó, des del Congrés, es dirigí al seu domicili, acompanyat no sols dels diputats regionalistes, sinó també d'altres companys.

Allí tingueren ocasió de parlar amb el capdell regionalista, que s'expressà en aquests termes:

—Indubtablement em vaig equivocar al jutjar, per la serenitat amb què havia escoltat tot el discurs d'En Cierva, l'excitació que s'havia apoderat de la Cambra. Jo no estava tan indignat, com proposava En Cierva.

Quan vaig deixar el meu escon, no em dirigí a En Cierva, sinó al que ocupava En Maura. El anava a dir que reunís a tots els ministres que formaven el Gabinet que ell presidís, excepte En Cierva i jo, per a que diguessin el judici moral que els hi mereixo.

S'interpreta d'altra manera la meua actitud, s'interposaren al-

guns companys i em fou impossible arribar on era En Maura.

A En Matos, que es trobava en el grup, li vaig pregar que m'el·lís a En Maura aquest desig meu. I no passà res més.

I En Maura ha dit que no necessitava reunir al antic Govern i que m'escriviria una carta, de la qual podré fer l'ús que tinga per convenient.

Vaig demanar la paraula perquè volia dirigir-me a En Sánchez Guerra. A En Cierva li hauria contestat amb molt poques paraules.

A qui em volia dirigir era al cap del Govern fent una orida a la seva consciència, fent-li veure la immensa gravetat que significava el fer qüestió de gabinet la no acceptació de la dimissió del comte de Bugallal. Així era la crisi i el prompte tancament del Parlament.

Mai cap governant no hauria conreat major responsabilitat que la que es segueix de l'actitud del president del Consell. Tancar les Corts és confondre davant la opinió a tots els partits en un comú anatema. La realitat és que l'opinió desconfia de tots, que creu que estem representant una comèdia.

Cal seguir el procediment per a depurar les responsabilitats i que l'opinió sàpiga que ha anat a això amb decisió patriòtica, que serveix a la justícia i el que ha anat d'enganyia aprofitant-se de les dolores d'Espanya. Al punt a què han arribat les coses, tancar les Corts és negar la possibilitat d'un endegament legal per a tramitar les responsabilitats, és llençar a l'opinió per camins que ni al Govern ni als partits polítics els hi és lícit indicar per a servir les seves passions.

En Cierva pateix una mania persecutòria. Creu que els altres usem els seus procediments, i estic cert que es pensa que En Maura i jo havem conjuntament una maniobra per a arribar al Poder excluint-lo a ell. Cregué que el seu discurs m'inutilitzava, però també crec que aquest discurs que En Cierva preparava l'hauria pronunciat demà i us de la votació de la meua proposició. Però en vista del canvi que donà al debat En Sánchez Guerra, el va anticipar. Quan es fan públiques les manifestacions d'En Maura, que espero, l'opinió jutjarà de la valor de les acusacions d'En Cierva i els seus procediments.

EN CINQUANTA ANYS NO S'HA VIST UNA SESSIO COM AQUESTA: MANIFESTACIONS D'EN SANCHEZ GUERRA

Ja és sabut que quan en una comarca hi ha un esdeveniment excepcional és costum de reunir-se que ni els més vells no en presenciaren mai un altre de semblant.

Dones bé: el plantejament fulminant de la crisi pel senyor Sánchez Guerra en plena sessió, entre una cridoria eixordadora, ha obligat a declarar al degà del Congrés, senyor Aura Boronat, que porta cinquanta anys de vida parlamentària, que no recorda una sessió tan tumultuosa com aquesta.

Els passadissos del Congrés bullien talment. Al saló tothom baladrejava i ningú s'entenia. Els republicans i els socialistes s'esbravaven trient un nutritiu repertori de crits subversius que eren chorejats pels seus correligionaris.

El senyor Méndez Vigo, capità de cavalleria i germà del duc d'Ernani, després d'horelles amb el senyor Casanovas i Cervantes, ha volgut apaivagar els entusiasmes d'En Prieto i d'En Besteiro amb el bastó, però el senyor Prieto ha endevinat les poc amistoses intencions del senyor del bastó i algú li ha semblat veure que es treia una arma, disposant-se a usar altres arguments, més d'acord amb el to gens acadèmic del diàleg.

Els amics s'han interposat entre els dos senyors, persuadint al senyor Méndez Vigo que ho deixés córrer.

Després de la sessió els ministres han estat reunits cinc minuts al saló de conferències, i en sortir, En Sánchez Guerra, tan de pressa com hi havia entrat, ha dit:

—Non caldria d'altre que no tingués el dret de plantejar la crisi quan em semblés, després de les coses que s'han dit en el debat i de les fineses amb que se m'ha obsequiat.

I de seguida, amb gran energia, s'ha dirigit al Palau.

DETALLS D'ULTIMA HORA

Estant encara al Congrés el marquès d'Alhucemas, fou oridat a Palau per encàrrec mateix d'En Sánchez Guerra, el qual havia manifestat que no volia altra solució de la crisi que entregar el Poder a En García Prieto, que podia comptar amb els seus vots per a liquidar la depuració de les responsabilitats.

—Queda descartada tota situació conservadora.

—El marquès d'Alhucemas es-lligüé tres quarts parlant amb el rei.

Demà reunirà als caps concentrats a casa de l'Alcalá Zamora, i al migdia tornarà al Palau.

—En Sánchez Guerra ha fet una frase: "El governant no m'e-

sos i al complir-se aquest termini han nascut tres nous ministres, que han viscut vint-i-quatre hores".

—Demà, a les deu, el marquès d'Alhucemas, visitarà al comte de Romanones.

LA PROPOSICIO ACUSATORIA D'EN CAMBO

La proposició que signa en primer terme el senyor Cambó diu textualment:

Al Congrés:
Els diputats qui solatsignen, d'acord amb ço que es disposa en l'article 211 del Reglament del Congrés i perquè s'hi doni la tramitació prevista en el Títol XIX, presenten la següent proposició:

Nomenada una Comissió de senyors diputats per a estudiar l'expedient instruit a fi de depurar les responsabilitats que puguin derivar-se dels fets esdevinguts a la Comandància de Melilla els mesos de juliol i agost de 1921, s'ha donat el cas que, per escassíssima majoria, es dictaminés en el sentit de la irresponsabilitat ministerial, mentre que per un gran nombre de vocals de la Comissió es formulen i articulen vuit càrrecs greus i concrets contra el Govern que ocupava el poder, i, molt especialment, contra qui presidia aquell Govern i contra els titulars de les carteres d'Estat i Guerra.

Els diputats qui solatsignen entenen que, quan es produïren fets com els que es detallen en l'expedient instruit pel general Picasso, s'ha de creure, mentre no es provi el contrari, que atany greu responsabilitat al Govern que ocupava el poder abans i mentre aquells successos s'esdevingueren i que, en aquests casos, si no existís en el Congrés opinió unànime, o gairebé unànime, que cap responsabilitat no atany a aquell Govern o a aquells ministres, el Congrés ha d'exercitar la facultat que la Constitució li concedeix de formular l'oportuna acusació perquè el Senat continuï en Alt Tribunal, dictant condemna, si la creu merescuda, o declarant la irresponsabilitat dels ministres si creu que això procedeix.

Es per això que els diputats que solatsignen proposen al Congrés que se serveixi acordar, prenent abans en consideració aquesta proposició.

Que el Congrés, en exercici de la facultat que li concedeix l'article 45 de la Constitució, acusa davant el Senat els Excmos. Srs. don Manuel Allendesalazar, vescomte d'Eza i marquès de Lema, president del Consell el primer i ministres de la Guerra i d'Estat, els dos últims en el Govern que ocupava el poder quan es produïren els successos que s'exposen en l'expedient instruit pel general Picasso, perquè es depurin les responsabilitats que els atanyen en els vuit càrrecs que es concreten i formulen en el vot particular que solatsignen en primer terme el senyor Alvarado, donant per estesa l'acusació a tots els restants ministres que formaven el Govern per al cas que, en tramitar-se el sumari d'acord amb el procediment establert en la llei d'11 de maig de 1849, entengués que s'han d'estendre a tot el ministeri, per actes o bé omissions col·lectives del Govern, les responsabilitats que en el precitat vot particular s'enumeren.

Palau del Congrés, primer de desembre de 1922.

Signen Francesc Cambó i altres sis diputats regionalistes.

LA MUSICA

El dia 10 del mes que som, a les cinc de la tarda, l'Orfeó Núria, continuant la meritíssima tasca artístic-cultural, donarà un concert que anirà a càrrec de la notabilíssima cantatriu Na Mercè Plantada.

Aquest concert, tercer de la sèrie de música "da camera", donades les qualitats excel·lents de l'artista, promet assolir un èxit.

Associació Gregoriana

Curs de melòdica

Hem rebut un prospecte i qüestionari del curs de melòdica 1922-1923, que dona l'Associació Gregoriana. Aquests cursos són patrocinats per l'Excm. Ajuntament de Barcelona, figurant-hi com a professor el distingit i aconegut músic compositor En Josep Barberà.

El qüestionari comprèn set temes explicats en cinquanta vuit lliçons: El so; l'entitat melòdica; tonalitat; modalitat; ritme; mètrica; construcció melòdica i principis de composició musical. Les sessions tindran lloc a l'Estudi "Domus Artis", Passeig de Gràcia, 86, tercer, tots els divendres, dimecres i divendres, i no festius, de set a vuit de la vesprada.

Començarà el curs el dimecres 6 de desembre.

Per a les inscripcions, en l'Estudi "Domus Artis" i a la Associació Gregoriana, Canuda, 10, primer.

Al Palau de la Música

Es extraordinàriament interessant el concert que s'anuncia per a diumenge a la tarda al Palau de la Música Catalana.

El nostre notabilíssim violinista Francisco Costa interpretarà la famosa "Xacana", de J. S. Bach, i acompanyat al piano pel

seriós pianista Blai Net, executarà entre altres obres la gran sonata en fa major, de Handel, un rondó de Mozart-Kreisler i dues composicions de Rimski-Korsakoff.

La segona part del programa és exclusivament a càrrec del tenor solista Emili Vendrell, que interpretarà una bella selecció de "lieders" nacionals i estrangers.

Associació de Música "da Camera"

Divendres, a la nit, tingué lloc el tercer concert d'aquest curs. El programa anava a càrrec del pianista Iurbi i de la soprana Carlota Dahmen, acompanyada al piano per Tomàs Buxó.

En Josep Iurbi, ja conegut del nostre públic, interpretà amb una excel·lent claredat Beethoven, Bach, Chopin, Ravel i Badakirew. Una indisposició sobtada el privà de finir la seva part amb les anunciades composicions d'Albéniz.

Una folgada elegància i un ric acoloriment són qualitats que l'artista valencí exhibí en el seu concert. Ravel i Chopin, sobre tot, foren interpretats meravellosament.

La senyora Carlota Dahmen cantà amb una veu puixant i abundosa, matitzant molt bé, i pronunciant d'una manera ben clara. El programa era a base de cines cançons de Wagner, tres de Strauss, l'aria de "Joana d'Arc", de Tschaiukowsky, i l'aria de "Der Freischütz", de Weber. La senyora Dahmen, artista d'òpera, va dur una alenada de teatre als gustadors de la música "da camera".

En Tomàs Buxó l'acompanyà molt discretament al piano.

El públic rebé amb molts aplaudiments la tasca dels artistes.

PALAU DE LA GENERALITAT

A l'Escola d'Indústries Tèxtils

Al taller de Teixits Mecànics de l'Escola d'Indústries Tèxtils i al Laboratori de Matèries Colorants de l'Escola de Blanqueig, Tintoreria, Estampació i Acabats de la Universitat Industrial, han estat instal·lats, darrerament dos aparells "Matafocs" ofrenats desinteressadament per l'acreditada casa Biosca.

Els funerals d'En Lloret

Ahí al matí el senyor Luig i Cadafach va assistir als funerals que s'han celebrat a l'església de la Casa de la Caritat en sufragi del que va ésser director de l'Escola de Funcionaris de la Mancomunitat, don Isidre Lloret.

Crònica Judicial

AUDIENCIA PROVINCIAL

Vista d'una causa per assassinat: Veredict d'innocència.

Ahí matí va continuar la vista de la causa per el delict d'assassinat contra els processats Angel Latorre, Pere Baulista i Jacint Vila, començant amb l'informe del fiscal, al qual sol·licita del Jurat un veredict de culpabilitat.

Les defenses, a càrrec dels senyors Boixader, Serrano i Barriobero, demanaren al tribunal popular la declaració de la inculpabilitat de llurs patrocinats.

Va resumir el president senyor Carrera, retirant-se tot seguit el Jurat a deliberar, tornant amb un veredict a favor dels processats, pel qual foren aquests absolts lliurement per la Sala.

ASSEMBLAMENT PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Vich: Major quantia. Joan Pradell Soler, contra Cooperativa del Ter.

Hospital: Incident. Júlia de Montaner, contra Carles de Montaner.

Sala segona. — Gandesa: Incident. Victòria Hospital, contra Raimon Claramunt.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Audiència.

Dos orals i un incident per furt i estafa.

Secció segona. — Sabadell. Homicidi. Agustí Pilon (jurat), assenyalat per a dos dies.

Secció tercera. — Llotja. Dos orals per estafa.

Secció quarta. — Concepció.

Robatori. Pere Carulla i altre (jurat), assenyalat per a dos dies.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per avui s'han fet els següents assenyalaments:

Avant-judici a dos quarts de deu.

Número 1298: per reclamació de jornals de l'obrer Ignasi Milàno contra el patró Tomàs Solés.

Número 1299: per reclamació de jornals de l'obrer Pierre Verdier contra el patró senyor Peluclon.

Número 1301: per reclamació de jornals de l'obrer Rafael Gímenez contra el patró Salvadó i Companyia.

Número 1301: per acciden del treball de l'obrer Josep Campa contra el patró Múlia General i Ramon Agulló.

Judici a les deu

Número 1192: per acciden del

trebac de l'obrer Josepa Rodríguez contra el patró Diumenge Peña. Senyors jurats. — Patrons: Vila, Ferré, Badó; obrers: Cavailler B., Mirel, Fierro.

A dos quarts d'onze

Número 1193: per acciden del treball de l'obrer Joan Marro contra el patró Joan Torrens i Múlia Regional. Senyors jurats. — Patrons: Ferreres, Banús, Jeremias; obrers: Busquets, Villaplana, Fierro.

A los onze

Número 1211: per reclamació de jornals de l'obrer Martí Burruell, contra el patró Pere Llobet. Senyors jurats. — Patrons: Montoya, Serra, Ruiz; obrers: Redondo, Diaz, Asensio.

A un quart de dotze

Número 1219: per reclamació de jornals de l'obrer Gregori Cano contra el patró Remy i Companyia. Senyors jurats. — Patrons: Fàbregas, Valls, Montoya; obrers: Llorens, Gómez, Gené.

Fets Diversos

Atropellat per un carro

Ahí, a la tarda, el carro número 10795 va atropellar el carter que el menava, anomenat Pau Prunes, de 40 anys, trencant-li la cama dreta. El pacient fou curat al dispensari municipal de Gràcia, passant després a l'Hospital de la Santa Creu.

El fet tingué lloc a l'encreuament dels carrers Jordà i Travessera.

Agressió

Esperanza Paleron Buendia, de 21 anys, habitant al Passatge Vilaret, 19, fou curada al dispensari del districte. Tenia una ferida a la cara des del nas al coll, produïda per haver-la agredida Tomasa García al seu domicili.

Uns estafadors

Una senyora estafada

Ahí la policia facilità una nota dient que fa alguns dies Genoveva Plasse, domiciliada a París, va tenir una entrevista amb uns individus a l'Hotel del Comerç, del carrer de Zurbano, d'aquesta ciutat.

Aquesta senyora va fer remesa de 17.000 francs a canvi d'un xec contra el Banc de Lió per

CATALUNYA

"Col·lecció Rosella"

VALENCIA.—Ha aparegut el primer llibre d'aquesta col·lecció. De bell antuvi ens sembla un deliciós refinament d'editor. Es un llibre de dimensions reduïdes, amb un centenar de pàgines de paper ploma. Porta unes cobertes dibuixades per Lluís Dubon, en les quals remarca el bon gust decoratiu d'aquest artista valencí.

La "Col·lecció Rosella" és una excel·lent idea que realitzen Salvador Ferrandis, Luna i Josep García Conejos. El propòsit d'aquesta ha estat el de proporcionar les més suggestives lectures dels clàssics valencians, en llibres mòdics i ben presentats.

El nom de l'elegantíssim Roig de Corella inicia la llista d'autors de dita col·lecció. Joan Roig de Corella fa poc temps ha estat reviscolat a València intel·ligentment pel bibliòfil En Salvador Guinot en les publicacions de la Societat de Cultura de Castelló. Ara les dues novel·les curtes "Lo jardí d'Amor" i "Història de Leandre i Hero", que formen el text d'aquell llibre, representen una complementació del treball erudit d'En Guinot.

Seguiran immediatament altres obres. La finalitat, com es veu, no és altra que popularitzar la nostra literatura antiga i despertar el sentiment del poble. Mereix moltes lloances.

Un mapa del regne valencí

També estan editant aquests dos joves amics de la "Col·lecció Rosella", un mapa del regne valencí. L'original és un exemplar raríssim del mapa que feu al segle XVII el pare Casadesu, S. J. Té un gran interès i únicament degut a la generositat d'un conegut bibliòfil s'ha pogut fer l'edició que anatem.

Probablement l'Ajuntament de la ciutat cooperarà a les despeses de l'edició.

Nota de teatre

Divendres, al teatre Regúes, es posaren les tres revistes "A la vora del riu mare", "M'he deixat les espanyoles" i "Mare no li ho diga al pare", a benefici dels seus autors: Maximilià Thous, F. Hernández Casajona i el mestre Asensi.

Al Regúes cada nit es representen obres escrites en valencià.

Dues revistes estrenades en distintes temporades han contribuït prou a la bona acollida que el públic dispensa a la producció teatral escrita en valencià.

L'exit de Thous, Casajona i Asensi ha estimulat als autors

valor de 75.000 francs, el qual resultà ésser fals.

Assabentada la policia d'aquesta estafa, ha detingut a Pere Roch Pla (a) "Serrallonga", interpret de l'Hotel, a Joan Riera, Lluís Olmos, Josep Puig i Puig, i a l'amo de l'Hotel, com a complicats en el fet.

S'ha retirat al Roch la llicència d'interpret.

Avui que la nova ve confirmada per les detencions esmentades, reproduïm la nota d'un diari francès explicant el mateix fet i que fou publicada ja fa alguns dies:

"Les estafades al tresor espanyol continuen. Es un bell procés, dient que no està encara suficientment ventilat, puix continua sent enganyós. Aquests últims temps han estat dirigides moltes lletres a persones preses a l'altzar, oferint-les-hi a títol confidencial i personal entrar en combinacions misterioses i productives. Aquestes lletres incloïen eren autografiades, ço que hauria estat suficient per a posar en desconfiança els que rebien la correspondència.

Una d'aquestes lletres, procedent de Catalunya, fou remesa fa poc a Mme. Genoveva Plasse, carrer de Montholon, 4. Detingut a la presó de Barcelona un tal Robert de Silva sol·licitava una quantitat de diner per a pagar les despeses de retenció dels seus equipatges. A canvi d'alta obtindria una grossa remuneració, car un dels farcells contenia més de 500.000 francs.

Diana-Argentina-Excelstor
Avui, vallà de El rei de l'argent; Calina; El jurament; El campió.
Teatres Triomf i Marina
I CINEMA NOU
Avui, Pola formosa; Un dia de Mary; El furt del collar de perles; Talons alts; Viatge revolucionari; L'orfeneta, 12.

KURSAAL
ARISTOCRATIC SALO
PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA
Cartell d'excelsives No em digou xiqueta, preciosa comèdia americana, per la genial ingenua Mary Miles Minter. Altra colossal actuació: La ocrasena de la mort, sensacional drama de la revolució russa. Aviat: Avisa a la porta, per Norma Talmadge.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia
Avui, dimecres, programes colossals: do well brother; Balla patriòtica; La Calina, per Maria Jacobini; vallà i últim torn de El rei de l'argent; El jurament, per Miriam Cooper. Demà, estrena de la gran novel·la cinematogràfica Els tres mosqueters, per Douglas Fairbanks i la sèrie en tres episodis Els amos de la mar.

Palace Cine
GRAN SALO DE MODA
Aristocràtiques sessions artístiques
Programes extraordinaris
Avui, dimecres, notables pel·lícules, entre elles La pelineta, de grandiosos èxits, i la segona jornada de la monumental novel·la històrica La filla de Napoleó.

Monumental i Walkyria
Avui, dimecres: L'orfeneta, 12 i últim; Testament curiós, per Vivian Martin; Per un somni; La dona groga; Dotze hores de vida; Pelicula de futbol entre "Barcelona" i "Sabadell"; "Egropa" i "Espagna"; Demà, estrena. Gran esdeveniment. Els tres mosqueters, primera jornada, per Douglas Fairbanks; Fènix i plor, per Charles Ray, i altres.

SALA AULIAN
FILL DE PAUL IZABEL
35, Passeig de Gràcia, 35
Demà, dijous, 7 de desembre, a dos quarts de sis de la tarda, (603 audició). Gran Concert Extraordinari, presentant la parella artística, segona llegenda
CECILIA COSTA
la qual, escogentada per F. LADONAS, encantarà amb els seus cançons de Proch, Pamelka, Verdi, Rossini, Grieg, Longhi, Ruben, Echerr i Thomas, acompanyant el gran grup amb l'Orquestra d'Instrumentos de corda i el Gran Orgue AULIAN.
Invitaciones, com de costum.
Direcció artística: F. Ladonas.

Associació Musica Camera
Dissabte, 9 de desembre.
Dimecres 12 de desembre.
A part de nombrosos solistes i per breu organització, el gran
LONDON STRING QUARTET
Quatuor de quartet, Waldo, Werner, Beethoven, J. S. Bach, Gounod, Schubert i Schumann. Entradas y a la venta per als socis.
Nota.—Els concerts començaran a tres quarts de deu en punt.
PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Palau Musica Catalana
Diumenge, 10 desembre. Segon dels sis concerts en dia de festa a la tarda.
FRANCESCO COSTA, violinista
EMILI VENDRELL, tenor
BLAI NET, pianista
Localitats i programes: Magalzen de Música Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó Català.

RESTAURANTS
SORTIDA DE TEATRE a casa BONTemps. Restaurant especial. Peix, Ombres i Mariscos. Quintana, 7.

MUSIC-HALLS
LA BUENA SOMBRA
Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matinada.

Frontó Principal Palace
Avui, dimecres, tarda, a les quatre en punt. Dos grans partits de pilota a cistell. Nit a un quart d'onze: grandiosos partits a cistell: Vermells, Castillo i Gasolnaga; blaus, Mazo i Urquidí.

BOXA
TEATRE DEL BOSQ
Avui, dimecres, dia 6, a les 10 nit.
4 sensacionals combats, 4 Ruiz, contra Berben; Laok contra Salvany; BLIND, campió d'Espanya, contra CASIRI, campió militar de França 1922
EGREL contra **SITERRE**
Entrada general i de passeig, 3 pessetes. Despatx. Centre Localitats, Quilose Central de Tabacs i tanquilla del teatre.
Partits populars: Dia 8 de desembre: F. C. Barcelona—F. Club Badalona (reserva). — Dia 10 de desembre: F. C. Barcelona—Fut-

ARTICLES PER A PRESENT
Plomós estilogràfics
MONTBLANCH
Les més modernes lamparotes
LOT
Carreteres elèctrics última novel·la
LION-L
Motorots meguts amb piles
GILLETTE
Aparèl·ls per a afeitar
LOT
Els millors models en prismàtics
GOERZY
Varietal en agulles lluminoses
LOT
Joguines científiques, Usatges de quèllet, bestons JAVA, sol·lucionats artístics per a viatge i camp i confortat domèstics

PASTILLAS VALDA
Verdadero talismán
Para HACER FRENTE a las consecuencias de un enfriamiento.
PRESERVAN y TONIFICAN sus Bronquios y sus Pulmones
COMPLETAN el tratamiento de un Catarro, una Laringitis o una Bronquitis inveterada.
Procurese las en seguida, pero rehúse sin miramientos, las pastillas que le ofrezcan a la menuda y a precio de unos centimos: las tales son siempre imitaciones.
No podrá V. estar seguro de poseer LAS VERDADERAS PASTILLAS VALDA
Si las compra en CAJAS con el nombre **VALDA** en la tapa y nunca de otra manera
Fórmula: Menthol 0.022, Eucalypt 0.0005, Anis-Cana.

FUTBOL
Grans partits internacionals
ERSTER FUSSBALL CLUB PFORZHEIM
famos equip campió del Gran Ducat de Baden (Alemanya).
CLUB DEPORTIU EUROPA
Dies 8 i 10 de desembre.—Camp de l'Europa.—2:45 tarda.
Per a entrades i localitats, estatut social, reglament de Salmerón, números 25 i 27, principal segon.

FUTBOL
Esdeveniment esportiu
S. A. DECHER KARLIN, de Praga, contra
R. C. DEPORTIU ESPANYOL
Dos internacionals!
Camp de l'Europa, 2:45 tarda.
Dies 8 i 10 de desembre
Localitats: Estadi social del R. C. D. E., Camp 12, primer, Lluís A. de 7 a 9 del vespre.

PANYOS
J. MIR VIVES, S. A.
Ronda de Sant Pere, 15
Gran assortit en Meltons, Xerrets, Estams, Gabardines i altres gèneres per a vestits i abrics de senyor. Camisotes per a abrics s'anyora i gèneres per a vestits jaqueta
Melton a 25 pts. corte
Estams 45 " "
Abrics 30 " "
Vendes a l'engros i al detall
Retalls els dilluns i divendres

RAMON CADELLANS
S. en C.
Manufactura de Generes de Punt
Canet de Mar (Barcelona)

Una generació robusta y sana
està proporcionando en todo el mundo la
CARNE LÍQUIDA
DEL DR. VALDÉS GARCÍA DE MONTEVIDEO
Los niños de ambos sexos la toleran bien desde su más tierna edad. Los nutre poderosamente sin fatigar su estómago siendo a la vez un estimulante de su apetito.
TODAS LAS MADRES PREVISORAS DEBEN DARLA A SUS NIJOS
De venta: en todas las Farmacias y Centros de Especificos

Material per a Calefacció F. A. R. E. (Milá)
Pots, planxes, estufes, fogons, termòfors graduables, termoràpits, assecacabells escalfadors d'aigua, escalfallits, torrapans, etc.
METRON, Plaça de Catalunya, 17

Emplastos Ailcock
Marca Aguila.
(Fundada en 1847).
El Medicamento Más Maravilloso Del Mundo Para Uso Externo.
Dolores en la Espalda.
Los Emplastos Ailcock no tienen igual. Fortalecen los Espaldas Débiles de manera incomparable.
Dolores en el Costado.
Los Emplastos Ailcock los alivian pronto, y al mismo tiempo fortalecen el costado y dan energía.
El Emplasto Ailcock es el primitivo y legítimo. Este Emplasto es el remedio universal y se vende en todas las Boticas del mundo civilizado. Aplicadlo donde quiera que se sienta dolor.
Quando necesiteis una píldora
TOMAD UNA **Píldora Brandreth** (Fund. en 1752).
Para Estruñimiento, Cifia, Dolor de Cabeza, Desvanecimientos, Indigestión, etc.
SE VENDE EN LAS BOTICAS DEL MUNDO ENTERO.
Agentes en España—J. URRACH & CA., Barcelona.

Licor del Polo
Excel·lent dentífic de gran poder antisèptic. El seu ús constant assegura una formosa i sana dentadura. Mig sigle d'èxits

PASTILLAS MORELLÓ
CÓDICE PER EXAMENAR
ANOTACIONES A FARMACIA DE FARMACIUMS
Fide de P. S. Filizari de Toló, en 1850
I la docencia son de gran valer medicinal.

JOSEP SABATER
successor de Grau Sabater & Cia.
Fruits del país
Olis d'oliva
REUS
Casa fundada l'any 1820

Vermouth "AQUILA ROSSA" ES EL MILLOR

ELS MONJOS DE MONTSERRAT i la casa J. FONOLLEDA SERRA de Barcelona
fan avinent que l'únic licor elaborat en aquell Monestir és el que es ven per tot arreu amb el nom de
AROMAS DEL MONTSERRAT